

ข่าวสารสมาคม

พืชสวน

ปีที่ 37 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม 2565

HORTICULTURAL SCIENCE SOCIETY OF THAILAND

ดร.ทองพล สมศรี กับรางวัลสมาชิกที่ดีที่สุดในปีนี้	4
ทุเรียนจันทบุรี 1-10 กว่าจะเป็นทุเรียน GI	6
GAP มพธำน้ำหอม... ไม่ใช่ไม่ได้ผล	11
การแข่งขันโบลิ่งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย	16
การขนส่งผลไม้เส้นทางรถไฟความเร็วสูงลาว-จีน	18
ทุเรียน กับเกษตรอัจฉริยะ: (ตอนที่ 1)	21
คอสมอส หรือ ดาวกระจาย	27

CHIA TAI

Prospering Towards
New Century of Sustainability

เจียไต๋
ก้าวสู่ศตวรรษใหม่
แห่งความยั่งยืน

ปุ๋ยไข่มุกบลู

ตราเรือใบไข่มุก

กระสอบขาว ลายคาดคลาสสิก

ชุดสินค้าปุ๋ย N-P-K คอมเพล็กซ์ในรูปแบบเม็ดสีฟ้า เน้นวัตถุดิบ
ธาตุอาหารหลัก N-P-K คุณภาพสูง เสริมด้วยธาตุอาหารรอง
และธาตุอาหารเสริม การละลายดีเยี่ยม พืชสามารถนำไปใช้ได้ทันที
เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพืชในแต่ละระยะการปลูก

มีหลายสูตรให้เลือกใช้

16-16-16	8-24-24
15-15-15	21-16-8
14-14-21	21-7-14
13-13-21	25-7-7
10-10-30	

ผลิตภัณฑ์คุณภาพ
จากเครือประจักษ์กรุป

ปุ๋ยไข่มุก

ตราเรือใบไข่มุก

ดร.ทรงพล สมศรี

กับรางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ

ดร.ทรงพล กับ ศาสตราจารย์กิตติคุณ Roderick Drew

ดร.ทรงพล สมศรี
กับรางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ ของ ISHS

ดร.ทรงพล กับทุเรียนจันทบุรี

รางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ (ISHS Honorary Membership Award) เป็นรางวัลประเภทหนึ่งของ ISHS (International Society for Horticultural Science) ที่พิจารณา มอบให้แก่สมาชิก ISHS ที่เป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมและช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของ ISHS มาโดยตลอด จนมีผลงานโดดเด่นเป็นที่ยอมรับจาก ISHS ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่ของ ISHS จะเป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควร ได้รับรางวัล ตามผลการอนุมัติของที่ประชุมสภา ISHS บนพื้นฐาน การประเมินผลงานและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการพิจารณารางวัลของ ISHS โดยผู้ได้รับรางวัลจะได้รับมอบประกาศนียบัตรและมีสถานะ เป็นสมาชิก ISHS ตลอดชีพ

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยเป็นสมาคมวิชาชีพหนึ่งที่มี บทบาทสำคัญในเวทีระหว่างประเทศ ได้รับการยอมรับจากพันธมิตร ในสมาคมพืชสวนของประเทศต่าง ๆ ในระยะเวลาที่ผ่านมาสมาคมฯ ได้รับการติดต่อจากพันธมิตรต่างชาติให้ดำเนินการสนับสนุนบุคลากร รวมถึงภาคเอกชนที่มีผลงานดีเด่นในแวดวงพืชสวนเพื่อเสนอเข้ารับรางวัล ต่าง ๆ ของ ISHS เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม 2564 สมาคมฯ ได้รับการติดต่อจากศาสตราจารย์กิตติคุณ Roderick Drew อดีตนายก ISHS ในช่วงปี 2557 - 2561 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์กิตติคุณ

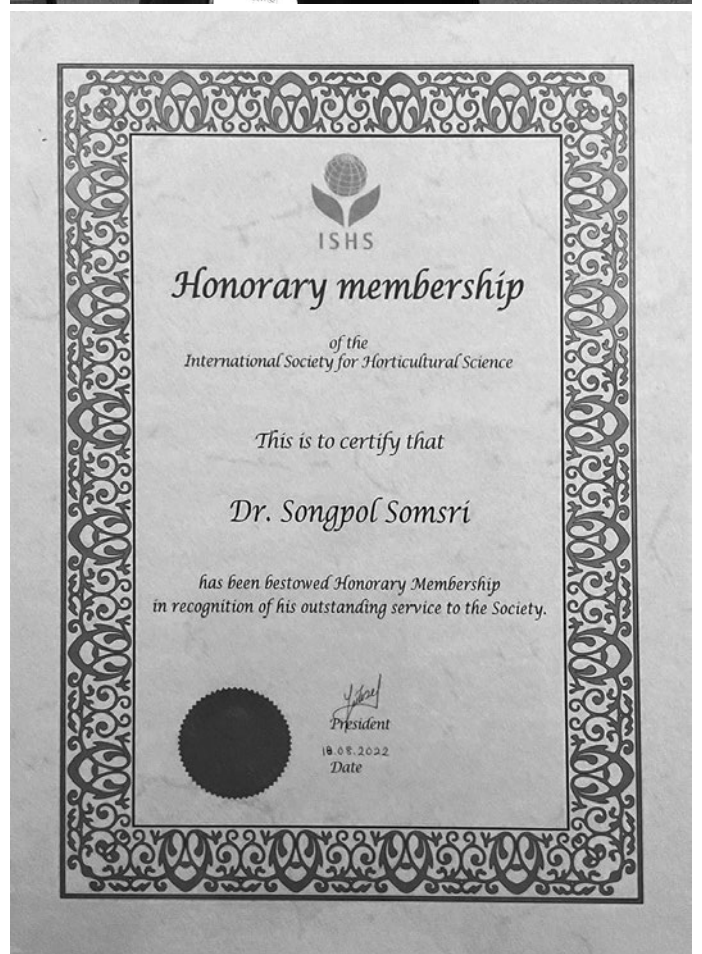
มหาวิทยาลัย Griffith เมืองบริสเบน รัฐควีนส์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ขอความร่วมมือจากสมาคมฯ ให้พิจารณาสนับสนุนผู้แทนจากภูมิภาคเอเชียที่เป็นสมาชิก ISHS และได้ปฏิบัติงานช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของ ISHS อย่างเข้มแข็ง จำนวน 2 คน คือ ดร. ทรงพล สมศรี ที่ปรึกษาสมาคมฯ จากประเทศไทย และ Prof. Zhen Hai-Han อุปนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เพื่อเสนอชื่อรับรางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของ ISHS เนื่องจากเห็นว่าปัจจุบันยังมีสมาชิกกิตติมศักดิ์ของ ISHS ที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ เช่น ยุโรป อเมริกา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย เป็นต้น โดยในภูมิภาคเอเชียผู้ที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่เป็นชาวญี่ปุ่น ซึ่งมีจำนวนรวม 3 คน

ดร.อนันต์ ดาโลดม นายกสมาคมฯ ในสมัยนั้นได้พิจารณาแล้วเห็นเป็นโอกาสอันดีที่ที่ปรึกษาสมาคมฯ คือ ดร. ทรงพล สมศรี ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทำงานด้านวิชาการใกล้ชิดกับ ISHS ในบทบาทต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลานาน จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับรางวัลดังกล่าว จึงได้จัดส่งหนังสือสนับสนุนจากสมาคมฯ ไปยัง Mr. Peter Vanderborght, Executive Director ของ ISHS เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2564 จวบจนเวลาผ่านไปเกือบ 1 ปี สมาคมฯ จึงได้รับทราบข่าวที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งว่า ได้มีการประกาศมอบรางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของ ISHS แก่ ดร. ทรงพล สมศรี ในที่ประชุมสมัชชาใหญ่ของ ISHS เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2565 ณ เมือง Angers ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นช่วงของการจัดประชุม International Horticultural Congress 2022 (IHC2022) โดย ISHS จะจัดส่งประกาศนียบัตรมาให้ ดร. ทรงพล สมศรี ในโอกาสต่อไป

ดร. ทรงพล สมศรี เป็นสมาชิกสภา ISHS ในฐานะผู้แทนประเทศไทยเป็นเวลา 16 ปี และสนับสนุน ส่งเสริมงานของ ISHS มาตลอด 20 ปี ในฐานะผู้จัดประชุม ผู้ร่วมจัดประชุม กรรมการจัดประชุม กรรมการวิชาการ วิทยากรรับเชิญ ผู้ตรวจ proceedings ในการประชุมสัมมนานานาชาติต่าง ๆ ของ ISHS รวมทั้ง ตีพิมพ์ผลงานวิจัยหลากหลายเรื่องราวในหนังสือ Acta Horticulturae ของ ISHS

นอกเหนือจากการสนับสนุน ดร.ทรงพล สมศรี แล้ว สมาคมฯ ยังมีบทบาทสนับสนุนพันธมิตรในสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และบริษัทเอกชนของประเทศญี่ปุ่น ให้ได้รับรางวัลอันทรงคุณค่าประเภทต่าง ๆ ของ ISHS คือ Prof. Dr. Koki Kanahama อดีตนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้รับรางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของ ISHS ในปี 2559 บริษัท Suntory Flowers Ltd. ได้รับรางวัล ISHS Horticulture Innovation ในปี 2559 และ Prof. Dr. Ryutaro Tao กรรมการสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และประธานจัดประชุม IHC2026 ได้รับรางวัล ISHS Fellow Member ในปี 2564

นับเป็นอีกบทบาทหนึ่งของสมาคมฯ ที่ได้สนับสนุนให้บุคลากรของสมาคมฯ ตลอดจนเครือข่ายวิชาชีพในวงการพืชสวนในต่างประเทศ ได้รับรางวัลอันทรงเกียรติต่าง ๆ จาก ISHS สมาคมฯ ขอร่วมแสดงความยินดีกับ ดร. ทรงพล สมศรี สำหรับรางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของ ISHS ที่ได้รับในครั้งนี้ ซึ่งถือเป็นเกียรติประวัติแก่ทั้งตนเอง และประเทศชาติ ซึ่งชื่อของ ดร. ทรงพล สมศรี จะได้รับการบันทึกไว้ในทำเนียบสมาชิก

กิตติมศักดิ์ของ ISHS ในฐานะผู้แทนประเทศไทยคนแรก และผู้แทนจากภูมิภาคเอเชียเพิ่มขึ้นอีก 1 คน นอกเหนือจากประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และอินเดีย

Congratulations !!!

จันทบุรี 1-10....กว่าจะเป็นทุเรียน GI

ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์ (ซ้าย)
และ ดร. ทรงพล สมศรี (ขวา)

ดร. ทรงพล พาคณะกรรมการสมาคมพืชสวนฯ
ชมแปลงต้นพันธุ์ทุเรียน ที่ ศวพ. จันทบุรี

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ขอแสดงความยินดีกับ ดร.ทรงพล สมศรี อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ กรมวิชาการเกษตร ที่ได้รับรางวัล “สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ (ISHS Honorary Membership Award)” นับเป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับรางวัลอันทรงเกียรตินี้ ส่วนที่มาที่ไปของการได้รับรางวัลดังกล่าว มีรายละเอียดอย่างไร ข่าวสารสมาคมพืชสวนฉบับนี้ ได้นำเสนอไว้แล้วในเรื่อง “ดร. ทรงพล สมศรี กับ รางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ”

นอกจาก ดร.ทรงพล จะได้ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการจัดประกวดทุเรียนของสมาคมฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2565 ที่ผ่านมา ภายในงาน Sooksiam Amazing Fruit Paradise 2022 แล้ว ท่านยังดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยด้วย ดร. สุนทร พิพิธแสงจันทร์ นายกสมาคมพืชสวนฯ จึงประสงค์จะเดินทางไปแสดงความยินดี พร้อมกับเยี่ยมชมสวนทุเรียนของ ดร.ทรงพล เอง และสวนทุเรียนที่เป็นผลงานการปรับปรุงพันธุ์ของ ดร.ทรงพล ที่จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2565

สวนทุเรียน ของ ดร.ทรงพล เป็นสวนทุเรียนของครอบครัว ที่ทำมาตั้งแต่รุ่นคุณพ่อ พื้นที่ประมาณ 50 ไร่ อยู่ที่อำเภอเมือง จันทบุรี ลักษณะสวนเป็นสวนสมรม ที่ปลูกไม้ผลหลายชนิดผสมผสานกัน ทั้ง ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง โดยมีทุเรียนเป็นพืชหลัก เป็นสวนเก่าแก่ มีทุเรียนหลากหลายพันธุ์ ทั้งพันธุ์พื้นเมืองที่หายาก พันธุ์ยอดนิยมนิยมหมอนทอง และ ชะนี รวมทั้งพันธุ์ใหม่ที่เป็นผลงานการปรับปรุงพันธุ์ของ ดร.ทรงพลเอง คือ พันธุ์จันทบุรี หมายเลขต่าง ๆ

จากนั้น ดร.ทรงพล ได้นำคณะไปเยี่ยมชมแปลงปรับปรุงพันธุ์ทุเรียน ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี (ทุ่งพล) ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ห่างจากตัวเมืองประมาณ 30 กิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ทำการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ทุเรียน จันทบุรี 1 - จันทบุรี 10 รวม 10 พันธุ์

ในอดีตศูนย์วิจัยแห่งนี้ เป็นสถานีทดลองเกี่ยวกับยางพารา ต่อมาเปลี่ยนเป็นการทดลองไม้ผลชนิดต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้วย เพราะมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีแหล่งน้ำ ซึ่งมีน้ำตลอดทั้งปี พื้นที่ของศูนย์ทั้งหมดประมาณ 2,500 ไร่ เป็นพื้นที่ติดเทือกเขาฉกรรจ์ อากาศจึงเย็นสบายตลอดปี

ดร.ทรงพล นัคเจ้าหน้าทีของศูนย์ฯ ซึ่งเคยร่วมทำงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์ทุเรียนด้วยกัน มากอยให้ข้อมูล และนำชมแปลงปรับปรุงพันธุ์ทุเรียน ซึ่งมีประมาณ 300 ไร่ ในจำนวนนี้เป็นแปลงพ่อแม่พันธุ์ประมาณ 100 ไร่ ระหว่างพาเดินชมสวน ก็จะเล่าถึงการปรับปรุงพันธุ์

ดร.ทรงพล พาชมสวนทุเรียนของครอบครัว

ดร.ทรงพล สมัยที่ยังเป็นวิทยากร
ให้ความรู้แก่ชาวสวนทุเรียน

ทุเรียนจันทบุรีไปด้วย คณะกรรมการของสมาคมพืชสวนฯ ซึ่งหลายท่านเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชักถามด้วยความสนใจ คำถาม คำตอบก็จะออกแนววิชาการสักหน่อย

โดยสรุปง่าย ๆ และย่อ ๆ คือ การปรับปรุงพันธุ์ทุเรียนจันทบุรีนั้น ดร.ทรงพล ได้เข้ามาดำเนินการตั้งแต่ปี 2533 สมัยที่ ดร.ทรงพลยังทำงานอยู่ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ซึ่งก่อนหน้านี้ก็ได้มีการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ทุเรียนมาแล้วโดยใช้พ่อแม่พันธุ์ทุเรียนรวม 18 พันธุ์ ซึ่งแต่ละพันธุ์มีลักษณะเด่น ลักษณะด้อยแตกต่างกัน โดยเริ่มด้วยการคัดเลือกสายต้น (clone) จากทุเรียนพันธุ์ที่ปลูกเป็นการค้า และปลูกจากการเพาะเมล็ด โดยการประกวดเชิงวิชาการ ใช้มาตรฐานคุณภาพทุเรียนที่กำหนดไว้ และมีคุณสมบัติเด่นตามวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ตัดสิน ทั้งนี้ได้ทำการประกวดต่อเนื่องกันเป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2530-2532 เพื่อยืนยันความดีเด่นของต้นพันธุ์ที่คัดเลือกไว้

ทุเรียนพันธุ์ที่ปลูกเป็นการค้า ได้แก่ ชะนี หมอนทอง ก้านยาว และ กระดุมทอง การคัดเลือกสายต้นจากการประกวดดังกล่าว ได้ต้นทุเรียนที่ตรงความต้องการรวม 30 ต้น ประกอบด้วย ชะนี 10 ต้น หมอนทอง 8 ต้น ก้านยาว 7 ต้น และ กระดุมทอง 5 ต้น ในจำนวนนี้มีต้นที่มีลักษณะดีเด่น ที่เสนอกรมวิชาการเกษตรในปี พ.ศ.2533 ให้เป็นพันธุ์แนะนำ 3 ต้น คือ

ทุเรียนหมอนทอง ของ นายสันต์ สุวรรณก้านมณี

ทุเรียนชะนี ของนายชาญชัย มานะทวี

ทุเรียนก้านยาวของ นางอารี อารีเขต

สำหรับพ่อแม่พันธุ์ แม่พันธุ์ทุเรียนที่นำมาใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ 18 พันธุ์นั้น ได้คัดเลือกมาทำการผสมพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ที่มีคุณภาพดี มีคุณลักษณะตามต้องการ เช่น มีคุณภาพดี ผลผลิตสูง ให้ผลผลิตต้น หรือ ปลายฤดู เป็นต้น โดยแม่พันธุ์ที่ใช้ ประกอบด้วย ชะนี ก้านยาว หมอนทอง กระดุมทอง อีหนัก ทองย้อยฉัตร และชมพูศรี ส่วนพ่อพันธุ์ประกอบด้วย ชะนี ก้านยาว หมอนทอง กระดุมทอง กบสุวรรณ กบตาขำ พวงมณี อีลิบ นกหยิบ กระเทย ชมพูศรี ย่ามะหวาด ฝอยทอง กบหน้าศาล และกบแม่เผ่า

นำพ่อแม่พันธุ์เหล่านั้นมาผสมข้ามพันธุ์รวม 55 คู่ผสม โดยดำเนินการระหว่างปี 2529 - 2533 ได้เมล็ดลูกผสมจำนวน 17,840 เมล็ด นำไปเพาะได้ต้นกล้าลูกผสม 7,634 ต้น ระหว่างปี 2531-2534 นำไปปลูกแปลงมากกว่า 2,700 ต้น และระหว่างปี 2531-2532 นำไปทาบกิ่งบนต้นตอที่ให้ผลผลิตแล้วจำนวน 333 ต้น

ระหว่างปี 2531 - 2541 ทำการศึกษาประเมินและคัดเลือกทุเรียนพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ 1 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี

การติดป้ายต้นพันธุ์ทุเรียน
ที่ปลูกทดสอบ

แปลงทุเรียนที่ ศวพ.จันทบุรี

แหล่งน้ำสำหรับแปลงทุเรียนที่ ศวพ.จันทบุรี

แปลงทุเรียนของครอบครัว ดร.ทรงพล

(ทุ่งพล) ซึ่งเป็นพื้นที่บุกเบิกใหม่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีก้อนหินอยู่
ในดินจำนวนมาก ดินแห้งเร็ว ลมแรง การระบายน้ำของดินไม่ดี ระบบน้ำ
ในแปลงทุเรียนยังไม่ดีพอ ทำให้ต้นกล้าทุเรียนที่ปลูกตายไปบ้าง ยิ่งไปกว่านั้น
ในฤดูแล้งยังประสบปัญหาไฟป่า ทำให้ต้นทุเรียนเสียหายไปมาก เหลืออยู่
เพียง 661 ต้น

ระหว่างปี 2542 – 2550 ได้ทำการประเมิน คัดเลือก และ
ทดสอบพันธุ์ทุเรียนลูกผสมชั่วที่ 1 ทั้งทุเรียนที่ทาบกิ่ง และปลูกลงแปลง
มีการติดดอกออกผลเพิ่มมากขึ้นทุกปี ระหว่างปี 2542-2544 จึงทำการ
คัดเลือกลูกผสมชั่วที่ 1 โดยทำการตรวจสอบคุณภาพของผลทุเรียน
ลูกผสมเปรียบเทียบกับพ่อ-แม่พันธุ์ ทั้งลักษณะภายนอก ภายใน และ
ลักษณะทางการเกษตร รวม 26 ลักษณะ ได้แก่

- 1) น้ำหนักผล 2) ความยาวผล 3) เส้นผ่าศูนย์กลางผล
- 4) เส้นรอบวงผล 5) เส้นผ่าศูนย์กลาง ของก้านผลที่บริเวณติดกับผล
- 6) เส้นผ่าศูนย์กลางก้านผลบริเวณรอบปลิง 7) ความยาวก้านผล
- 8) รูปทรงผล 9) ความหนาเปลือก 10) สีเนื้อ 11) ความหนาเนื้อ
- 12) น้ำหนักเนื้อต่อผล 13) น้ำหนักเมล็ดต่อผล 14) น้ำหนักเปลือกต่อผล
- 15) เปอร์เซ็นต์เนื้อต่อผล 16) เปอร์เซ็นต์เมล็ดต่อผล 17) รสชาติ
- 18) กลิ่น 19) ลักษณะเนื้อ 20) คุณภาพในการรับประทาน (รสชาติ กลิ่น
ลักษณะเนื้อ) จากคณะผู้ตรวจสอบคุณภาพ 5 คน ที่มีความชำนาญด้าน
ทุเรียน 21) ความกว้างเมล็ด 22) ความยาวเมล็ด 23) สีเมล็ด 24) อายุ
การเก็บเกี่ยว 25) เปอร์เซ็นต์การติดผลเมื่อ 4 สัปดาห์หลังดอกบาน
- 26) ผลผลิตต่อต้น

ทั้งนี้การคัดเลือกได้นั้นลักษณะคุณภาพ 5 ลักษณะ คือ
น้ำหนักผล ความหนาเนื้อ เปอร์เซ็นต์เนื้อต่อผล คุณภาพในการ
รับประทาน และเปอร์เซ็นต์เมล็ดต่อผล รวมทั้งการเก็บข้อมูล 3 ลักษณะ
คือ อายุการเก็บเกี่ยว เปอร์เซ็นต์การติดผล และ ปริมาณผลผลิต

ระหว่างปี 2541 -2544 ได้ทำการศึกษาคัดเลือก ประเมิน
ทุเรียนลูกผสมชั่วที่ 1 ที่ให้ผลผลิตแล้ว ได้ทุเรียนลูกผสมที่มีคุณภาพดีเด่น
ได้มาตรฐานเหมาะกับการส่งออก หรือบริโภคภายในประเทศ และมี
คุณสมบัติที่มีอายุเก็บเกี่ยวสั้น ปานกลาง ยาว เป็นสายพันธุ์ต้นฤดู
กลางฤดู ปลายฤดู และพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับการแปรรูป จำนวน 29
สายพันธุ์ แต่นำมาทดสอบพันธุ์จำนวน 20 สายพันธุ์ ขณะเดียวกันได้
ทำการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของผล เปรียบเทียบกับสายพันธุ์
การค้าเพื่อยืนยันความดีเด่น

ระหว่างปี 2545 – 2550 พบว่า ยังมีคุณภาพดีตามหลักเกณฑ์
ที่คัดเลือก นอกจากนี้ยังทำการศึกษาลักษณะประจำพันธุ์เพิ่มเติม
พร้อมทั้งศึกษา ทดสอบพันธุ์ด้านลักษณะการเจริญเติบโตในแหล่ง
ผลิตทุเรียนในภาคตะวันออก และภาคใต้ คือ แปลงทุเรียนที่ทุ่งพล อำเภอมะขาม
จันทบุรี แปลงที่ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี (คันฉุลิ) และศูนย์วิจัย
พืชสวนตรัง และทำการศึกษาทดสอบพันธุ์ด้านความทนทานต่อเชื้อ
ไฟทอปเธอรา สาเหตุของโรครากเน่าโคนเน่า จากนั้นได้ประมวลข้อมูล
ทั้งหมดเพื่อนำเสนอสายพันธุ์ทุเรียนลูกผสมดีเด่น เป็นพันธุ์แนะนำของ
กรมวิชาการเกษตร ซึ่งทยอยออกมาตั้งแต่ปี 2549 -2561 รวม 10 พันธุ์

โดยใช้ชื่อว่า พันธุ์จันทบุรี 1 – จันทบุรี 10 โดยในปี พ.ศ. 2549 ประกาศเป็นพันธุ์แนะนำ จันทบุรี 1 จันทบุรี 2 และ จันทบุรี 3 ปี พ.ศ. 2556 ประกาศเป็นพันธุ์แนะนำ จันทบุรี 4 จันทบุรี 5 และ จันทบุรี 6 ปี พ.ศ. 2559 ประกาศเป็นพันธุ์แนะนำ จันทบุรี 7 จันทบุรี 8 และ จันทบุรี 9 และในปี พ.ศ. 2561 ประกาศเป็นพันธุ์แนะนำ จันทบุรี 10 โดยมีลักษณะของแต่ละพันธุ์แตกต่างกันดังนี้

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 1** ผลผลิตออกตันฤดู อายุเก็บเกี่ยวสั้น 105 วัน หลังดอกบาน สีเนื้อเหลือง รสชาติหวานมัน เนื้อค่อนข้างละเอียด กลิ่นอ่อนมาก เนื้อคงสภาพได้นานหลังปลิงหลุด

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 2** ผลผลิตออกตันฤดู อายุเก็บเกี่ยวสั้น 95 วัน หลังดอกบาน ผลเล็ก สีเนื้อเหลือง เข้ม รสชาติหวานมัน เนื้อเหนียวละเอียด กลิ่นอ่อน

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 3** ผลผลิตออกตันฤดู อายุเก็บเกี่ยวสั้น 97 วัน หลังดอกบาน สีเนื้อเหลืองเข้ม รสชาติหวานมัน เนื้อละเอียด เหนียว

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 4** ลูกผสมของแม่พันธุ์ก้านยาวกับพ่อพันธุ์หมอนทอง อายุเก็บเกี่ยวราว 114 วัน หลังดอกบาน เปอร์เซ็นต์การติดผลถึง 10% ให้ผลผลิตสูง ราว 45-60 ผล/ต้น เนื้อในสีเหลืองเข้ม สวย เนื้อละเอียดเหนียว มีกลิ่นน้อย และรสชาติหวานมันปนระหว่างก้านยาวกับหมอนทอง

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 5** เป็นลูกผสมแม่พันธุ์ก้านยาวผสมปล่อยตามธรรมชาติ อายุเก็บเกี่ยวสั้นเพียง 104 วันหลังดอกบาน เปอร์เซ็นต์การติดผลดี ประมาณ 7% ให้ผลผลิตสูงราว 50-60 ผล/ต้น น้ำหนักผล 3 กิโลกรัม ทรงผลค่อนข้างกลม เนื้อในสีเหลืองเข้มกว่าพันธุ์ก้านยาว เนื้อเหนียวปานกลาง กลิ่นปานกลางแต่ไม่ฉุน รสชาติค่อนข้างมันมากกว่าหวาน

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 6** ลูกผสมของแม่พันธุ์ก้านยาวกับพ่อพันธุ์หมอนทอง อายุเก็บเกี่ยวปานกลาง 115 วันหลังดอกบาน เปอร์เซ็นต์ติดผลอยู่ในเกณฑ์ดี ประมาณ 8% น้ำหนักผล 3 กิโลกรัม ให้ผลผลิต 40-50 ผล/ต้น เนื้อในมีสีเหลืองคล้ายหมอนทอง รสชาติหวานมันมาก เนื้อละเอียดเหนียว และมีกลิ่นปานกลาง

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 7** ทรงผลค่อนข้างกลม หนามเล็ก สั้น ขนาดผลปานกลาง น้ำหนักผลเฉลี่ย 2.3 กิโลกรัม เนื้อหนาปานกลาง อายุเก็บเกี่ยวค่อนข้างสั้น 105 วัน หลังดอกบาน โดยดอกบานช่วงเดือนมกราคม เก็บเกี่ยวช่วงต้นเดือนพฤษภาคม เนื้อมีสีเหลืองสวยสม่ำเสมอ รสชาติหวานมัน เนื้อเหนียวปานกลาง เส้นใยปานกลาง มีกลิ่นอ่อน

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 8** ทรงผลค่อนข้างกลม ขนาดผลปานกลาง น้ำหนักผลเฉลี่ย 2.24 กิโลกรัม เนื้อหนาปานกลาง เมล็ดลีบ อายุเก็บเกี่ยวปานกลางระหว่าง 110-117 วัน หลังดอกบาน หรือเฉลี่ย 114 วัน หลังดอกบาน โดยดอกบานช่วงเดือนมกราคม เก็บเกี่ยวช่วงต้นเดือนพฤษภาคม เนื้อมีสีเหลืองสวยสม่ำเสมอ รสชาติหวานมันดีมาก เหนียว เนื้อละเอียด เส้นใยปานกลาง มีกลิ่นอ่อน เมื่อสุกเนื้อไม่ละ และเนื้อคงสภาพได้นานหลังเก็บเกี่ยว

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 9** ทรงผลค่อนข้างกลม รูปไข่ ขนาดผลปานกลาง น้ำหนักผลเฉลี่ย 3.43 กิโลกรัม เนื้อหนาปานกลาง มีก้านผลยาว 6.23 เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยวค่อนข้างยาว (138 วัน) เปรียบเทียบกับพันธุ์อื่นหลัก (ทุเรียนพันธุ์ดั้งเดิมของปราจีนบุรี) เนื้อมีสีเหลืองสวยสม่ำเสมอ รสชาติ หวานมัน เนื้อเหนียวละเอียด เส้นใยปานกลาง มีกลิ่นอ่อน

- **ทุเรียนลูกผสมพันธุ์จันทบุรี 10** (ชะนี ผสม นกหยิบ) อายุเก็บเกี่ยวสั้น ระหว่าง 89-106 วัน หลังดอกบาน น้ำหนักรวม 47-3.17 กิโลกรัม ความหนาเนื้อประมาณ 1.06 เซนติเมตร น้ำหนักเนื้อต่อน้ำหนักผล ประมาณ 22.96% เมล็ดลีบ 39.19% รสชาติมันมาก หวานปานกลาง เนื้อสีเหลืองเข้ม ละเอียดและเหนียว

ดร. ทรงพล เล่าว่า “ทุเรียนพันธุ์จันทบุรี 10 นั้น เกิดมาจากมีผู้ได้รับต้นพันธุ์ทุเรียนลูกผสมที่ได้จากการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ชุดเดียวกับลูกผสมจันทบุรี 1-3 ไป แต่ที่จริงเป็นสายพันธุ์อื่นที่เอากิ่งพันธุ์ต้นอื่นมาขยาย แต่ยังเป็น 1 ใน 29 สายพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ เมื่อทุเรียนให้ผลผลิตปรากฏว่ามีลักษณะแตกต่างจากพันธุ์จันทบุรี 1 คือลักษณะก้านผลแหลม ไม่เหมือนจันทบุรี 1 ที่ก้านผลกลม แต่สีเนื้อดีมาก มีชาวสวนบางท่านจะขอตั้งชื่อพันธุ์ใหม่เป็นชื่อสวนของตนเอง ผมเห็นว่าไม่ถูกต้องเพราะเป็นผลงานของเรา ตอนนั้นผมเกษียณอายุราชการแล้ว จึงแจ้งให้สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร รับเก็บข้อมูล ตัวเลขพันธุ์ดังกล่าว และประกาศเป็นพันธุ์แนะนำ จันทบุรี 10 ในปี 2561”

ดร.ทรงพล นำคณะกรรมการสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เยี่ยมชมแปลงทดสอบและคัดเลือกพันธุ์ทุเรียนลูกผสมจันทบุรี 1-10 ที่ทุ่งพล พร้อมทั้งพาชมทุเรียนจันทบุรี 1 ต้นแรกที่ปลูกไว้ แต่ถูกช้างป่าเข้ามาบุกรุกทำลายจนปัจจุบันต้นทุเรียนตายไปแล้ว ก่อนที่ต้นจะตายได้ขอให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ให้นำกิ่งพันธุ์ไปขยายในแปลงอื่น

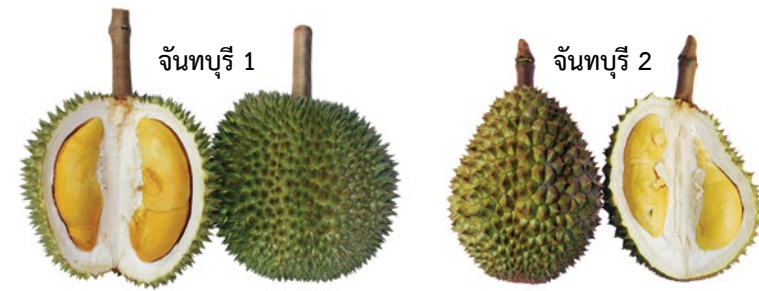
ปัจจุบันเป็นที่น่ายินดีว่า จังหวัดจันทบุรี ได้ยื่นขอจดทะเบียนทุเรียนจันท์ เป็นสินค้า GI (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) โดยมี ทุเรียนลูกผสม

ผลผลิตจากแปลงทดสอบ

จันทบุรี 4 และ จันทบุรี 5

จันทบุรี 1 – จันทบุรี 10 รวม 10 พันธุ์ รวมอยู่ในนั้นด้วย ตามประกาศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นสินค้า GI ลำดับที่ 152 ของไทย และลำดับที่ 3 ของจันทบุรี ต่อจากพริกไทยจันทน์ และเสื่อจันทบูร

สำหรับทุเรียนจันทน์ในประกาศของกรมทรัพย์สินทางปัญญานั้นระบุว่า หมายถึง ทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง ได้แก่ พันธุ์พวงมณี พันธุ์นกหยิบ พันธุ์ทองลิงจง พันธุ์วลทองจันทร์ พันธุ์กบสุวรรณ และพันธุ์ทางการค้า ได้แก่ พันธุ์จันทบุรี 1 ถึงพันธุ์จันทบุรี 10 ที่มีเนื้อละเอียด สีเหลือง หรือเหลืองเข้ม หรือเหลืองอมส้ม เนื้อหนาละเอียด มีเส้นใยน้อย หรือไม่มีเส้นใย รสชาติหวานมันหรือหวานแหลม ปลูกและผลัดในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

จากปี พ.ศ. 2528 – 2564 เป็นเวลา 36 ปีกว่าจะได้ทุเรียนลูกผสมใหม่ 10 พันธุ์ ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องใช้เวลาศึกษา เก็บข้อมูล และรอคอย แต่ผลงานที่ได้นั้นมีคุณค่ามหาศาล เป็นประโยชน์ต่อวงการพืชสวนเศรษฐกิจของท้องถิ่น และเศรษฐกิจของประเทศ ถึงแม้ว่าการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ไม่สามารถทำได้เพียงคนเดียว แต่ ดร. ทรงพล สมศรี ถือว่าเป็นเสาหลักของงานวิจัยในช่วงที่ท่าน เป็นนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิของกรมวิชาการเกษตร แม้จะเกษียณอายุราชการแล้ว ก็ยังเป็นທີ່ปรึกษา ให้คำแนะนำ และถ่ายทอดความรู้ให้กับนักวิชาการรุ่นหลัง ได้สืบสานงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืช โดยเฉพาะทุเรียนให้ก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไป

แหล่งข้อมูล

1. ดร. ทรงพล สมศรี, ทุเรียนไทย และการปรับปรุงพันธุ์ : กรณีศึกษาพันธุ์จันทบุรี 1 จันทบุรี 2 จันทบุรี 3, เอกสารวิชาการลำดับที่ 5/2551 สำนักผู้เชี่ยวชาญ กรมวิชาการเกษตร.

2. ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี, ทุเรียนลูกผสมของกรมวิชาการเกษตร, 2562.

3. <https://www.ipthailand.go.th>gi-001> ประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2564

GAP มะพร้าวน้ำหอม...ไม่มีไม่ได้แล้ว

รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร (ขวา) นายกสมาคมพืชสวนฯ (ซ้าย)

ผู้ให้ข้อมูลในการเสวนาครั้งนี้

ส่วนหนึ่งของผู้ร่วมเสวนาในห้องประชุม

การเสวนานาคณะมะพร้าวไทยเรื่อง “มะพร้าวน้ำหอม GAP ไม่มีไม่ได้แล้ว และ มะพร้าวอุตสาหกรรมไทย ก้าวไกลด้วยมาตรการ GAP Monkey Free Plus” ซึ่งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ร่วมกับ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป เคหกรรมเกษตร และชมรมอนุรักษ์และพัฒนาน้ำมันมะพร้าวแห่งประเทศไทย จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2565 ณ ห้องประชุม 321 สถาบันวิจัยพืชสวน มีผู้เข้าร่วมการประชุม ณ ห้องประชุม 321 จำนวน 25 คน และเข้าร่วมผ่านระบบ Zoom Meeting จำนวน 100 คน

ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์ นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย รายงานวัตถุประสงค์การจัดการเสวนาในครั้งนี้ว่า เนื่องจากประเทศไทยปลูกและใช้ประโยชน์จากมะพร้าวอย่างหลากหลายมายาวนาน มะพร้าว น้ำหอมของไทยมีลักษณะเด่นเฉพาะ ด้วยกลิ่นหอมและรสชาติหวานของน้ำมะพร้าว นอกจากนี้มะพร้าว น้ำหอมของไทยยังเป็นสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) และในส่วนของมะพร้าว อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผลผลิตส่วนใหญ่ของมะพร้าวทั้งประเทศ เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าทั้งสำหรับบริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์กะทิสำเร็จรูปที่เป็นที่ยอมรับด้านคุณภาพจากคู่ค้าต่างประเทศ

ในช่วงที่ผ่านมาการส่งออกมะพร้าว น้ำหอม โดยเฉพาะที่ส่งออกไปประเทศจีนได้รับผลกระทบจากกฎ ระเบียบในการนำเข้าของจีน โดยเฉพาะข้อกำหนดด้านสุขอนามัย ผลไม้นำเข้าของจีนนั้นผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเข้มงวด

สำหรับการส่งออกมะพร้าวอุตสาหกรรม โดยเฉพาะที่ส่งออกไปสหรัฐอเมริกา แคนาดา และยุโรป ได้รับผลกระทบเช่นกัน จากข้อกล่าวหาขององค์กรประชาชนเพื่อการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างมีจริยธรรมของสหรัฐอเมริกา (People for the Ethical Treatment of Animals : PETA) ว่าภาคอุตสาหกรรมแปรรูปมะพร้าวของไทยมีการใช้แรงงานลิงในการเก็บเกี่ยวมะพร้าว ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากเกษตรกรสวนมะพร้าวไทยและผู้ผลิตมะพร้าวอุตสาหกรรมได้ปรับตัวตามมาตรฐานการค้าของยุโรปโดยเฉพาะเรื่อง Sustainability ปัจจุบันการเก็บมะพร้าวสำหรับส่งเข้าโรงงานแปรรูป จะใช้แรงงานคนร่วมกับการใช้อุปกรณ์ช่วย คือไม้สอยเป็นไม้ยาวต่อปลายด้วยมิดขอ ซึ่งสามารถเก็บมะพร้าวได้ครั้งละ 7-10 ผล การกล่าวอ้างดังกล่าวส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมมะพร้าวของไทยในการส่งออกที่เกี่ยวข้องกับของอุตสาหกรรมมะพร้าว

ดังนั้น สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กรมวิชาการเกษตร สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป เคหกรรมเกษตร และชมรมอนุรักษ์และพัฒนาน้ำมันมะพร้าวแห่งประเทศไทย จึงร่วมมือกันจัดให้มีการเสวนาใน 2 หัวข้อใหญ่ๆ ได้แก่ “มะพร้าว น้ำหอม GPA ไม่มีไม่ได้แล้ว” และ “มะพร้าวอุตสาหกรรมไทย ก้าวไกลด้วยมาตรการ GAP Monkey Free Plus” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้เกษตรกร ผู้ประกอบการ รับทราบสถานการณ์การผลิต การส่งออก มะพร้าวทั้งระบบอย่างครบวงจรเพื่อเตรียมรับมืออย่างเท่าทัน

2. เพื่อรับทราบแนวทางการดำเนินงานสนับสนุนการส่งออก และการผลิตมะพร้าว น้ำหอม และมะพร้าวอุตสาหกรรม ของภาครัฐผ่าน ระบบ GAP และ GAP Monkey Free Plus

3. เพื่อให้เกิดการระดมความเห็นในแนวทางการดำเนินงาน สนับสนุนการส่งออกและการผลิตมะพร้าวผ่านระบบ GAP และ GAP Monkey Free Plus ของภาคส่วนต่างๆ ร่วมกันอย่างครบวงจรและยั่งยืน

ดร.สมบัติ ตงเต้า รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวเปิด การเสวนาฯ พร้อมให้ข้อมูลว่า ประเทศไทยมีความหลากหลายของชนิด พืช และสามารถผลิตได้อย่างมีคุณภาพ มะพร้าวเป็นพืชชนิดหนึ่งที่มีความ สำคัญต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตรให้ความสำคัญ เนื่องจากกรมวิชาการเกษตรมีนโยบายและภารกิจในการตรวจรับรอง มาตรฐานการผลิตพืช โดยอดีตอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ดร.อนันต์ คาโลดม ได้ริเริ่มประกาศขับเคลื่อนการผลิตที่ดีที่เหมาะสม (GAP) และ รับรองอาหารปลอดภัย มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543

กรมวิชาการเกษตรได้พัฒนาการรับรองแหล่งผลิตพืช GAP เรื่อยมาจนปรับโครงสร้างองค์กร จัดตั้งกองพัฒนาระบบและรับรอง มาตรฐานสินค้าพืช รวมทั้งจัดตั้งห้องปฏิบัติการตรวจสอบรับรอง ขึ้นที่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรทุกเขตในส่วนภูมิภาค เพื่อดำเนินงานได้

ตามนโยบายในปี 2545 โดยให้บริการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ซึ่งเป็น มาตรการแบบสมัครใจ ไม่ได้บังคับ

ในช่วงแรกเกษตรกรยังมีคำถามอยู่มากถึงประโยชน์ที่จะได้รับ จนกระทั่งประเทศจีนกำหนดให้มีการรับรองมาตรฐาน GAP ภายใต้ พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับนำเข้า ผลไม้ รวมถึงมะพร้าวน้ำหอมไปยังประเทศจีน ซึ่งมีความเข้มงวดในการ ตรวจสอบมากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการรับรองมาตรฐาน GAP หากไม่มีไม่สามารถส่งออกได้ และเมื่อเกิดสถานการณ์การระบาดของ เชื้อไวรัสโควิด-19 ประเทศจีนเพิ่มการตรวจรับรอง Covid free เพิ่มจาก GAP ด้วย กรมวิชาการเกษตรจึงได้ร่วมดำเนินงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยแก้ไขปัญหานี้จนสามารถส่งออกได้

จากประสบการณ์ดำเนินงาน GAP Covid free plus นี้ จึงมี แนวคิดในการนำไปประยุกต์ใช้ช่วยแก้ไขปัญหความกังวลในการใช้ลิง เก็บมะพร้าวอุตสาหกรรมของไทย ร่วมกับมาตรการอื่นๆ ได้แก่ การ สนับสนุนต้นมะพร้าวพันธุ์ดีตั้งแต่ต้น เพื่อให้สามารถรับรองมาตรฐานการ ผลิตที่ดีและเหมาะสม ไม่ใช่ลิงเก็บเกี่ยว (GAP Monkey Free Plus) โดยอธิบดีกรมวิชาการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการเร่งรับรองมาตรฐาน GAP และ GAP Monkey Free Plus เพื่อสนับสนุนการส่งออกตาม ข้อกำหนดและความต้องการของประเทศปลายทาง และจะได้นำเสนอ การดำเนินงานการตรวจรับรอง GAP Monkey Free Plus ของ ประเทศไทยไปประชาสัมพันธ์ในการประชุมเวทีนานาชาติจัดโดยชมรม มะพร้าวนานาชาติ (ICC) ที่มีประเทศที่เข้าร่วมกว่า 20 ประเทศ

ทั้งนี้ GAP Monkey Free Plus เป็นมาตรการสมัครใจสำหรับ ช่วยแก้ไขปัญหามะพร้าวสำหรับผลิตกะทิส่งออกไปประเทศที่มีความกังวล เรื่องลิงเก็บมะพร้าว เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ยุโรป สำหรับมะพร้าว น้ำหอมส่งออกไปประเทศจีนยังไม่มีข้อกักกันเกี่ยวกับลิงเก็บมะพร้าว จึงจะเร่งดำเนินงานรับรองมาตรฐาน GAP ตามเงื่อนไขของประเทศจีน ก่อนโดยยังไม่มีผลบังคับสำหรับการรับรอง Monkey Free Plus หาก ในอนาคตมีเงื่อนไขการรับรอง Monkey Free Plus ในมะพร้าวน้ำหอม ก็สามารถใช้ประสบการณ์จากการดำเนินงานในมะพร้าวสำหรับผลิตกะทิ ไปใช้ได้ กรมวิชาการเกษตรหวังว่าผู้เข้าร่วมประชุมจะได้รับทราบและ สอบถามข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับ GAP จากผู้รับผิดชอบโดยตรง และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง Monkey Free Plus เพื่อ เกิดการดำเนินงานบูรณาการร่วมกัน สนับสนุนอนาคตมะพร้าวไทยสู่เวที มาตรฐานระดับโลก

สำหรับข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการเสวนาอนาคต มะพร้าวไทยเรื่อง มะพร้าวน้ำหอม GAP ไม่มีไม่ได้แล้ว สรุปได้ดังนี้

คุณสุรวุฒิ ปุตุภักทรพงศ์ บริษัท เอแอนด์เจ ผลไม้ไทย จำกัด และ**คุณพานถึงถึง บริษัท มังกรทิพย์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด** ให้ข้อมูลสถานการณ์การส่งออกมะพร้าว น้ำหอมไปประเทศจีน โดยมีความนิยมมากในช่วงเวลา 7-8 ปีมานี้ และตลาดมีความต้องการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องสามารถส่งออกได้ทั้งมะพร้าวเจีย มะพร้าววัน มะพร้าวหัวโต และวันมะพร้าว หัวใจสำคัญของการส่งออกคือคุณภาพ โรงงานต้องมีมาตรฐาน GMP สวนต้องมีมาตรฐาน GAP นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับนวัตกรรม การแปรรูป การนำของเสียไปใช้ประโยชน์ การดูแลพนักงาน และสิ่งแวดล้อม

ปริมาณการส่งออกของบริษัท เอแอนด์เจ ผลไม้ไทย จำกัด และบริษัท มังกรทิพย์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด อยู่ที่ประมาณบริษัทละ 1,000-1,500 ตู้ ซึ่งประมาณการผลิตใน 1 ไร่ ได้มะพร้าว น้ำหอม 28,800 กิโลกรัม/ปี การส่งออก 1 ตู้ ขนาด 40 ฟุต บรรจุมะพร้าว น้ำหอมได้ 22,000 กิโลกรัม ดังนั้น หากแต่ละบริษัทส่งออก 1,000 ตู้/ปี จะต้องมีสวนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ประมาณ 764 ไร่ ประมาณการว่าประเทศไทยส่งออกทั้งสิ้น 100,000 ตู้/ปี จะต้องมีสวนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ประมาณ 76,400 ไร่/ปี จึงจะเพียงพอต่อปริมาณความต้องการส่งออก

ช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมาประเทศจีนตรวจสอบข้อมูลการรับรอง GMP และ GAP อย่างเข้มข้น จึงเริ่มประสบปัญหาพื้นที่รับรอง GAP ไม่เพียงพอต่อปริมาณความต้องการส่งออก จึงขอให้ภาครัฐช่วยให้ข้อมูลความสำคัญของการรับรอง GAP ให้ความรู้แก่เกษตรกรเตรียมความพร้อมการผลิตและการจัดการเอกสารเพื่อผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP โดยเร็ว ศักยภาพการส่งออกมะพร้าว น้ำหอมไปประเทศจีนยังสูงมาก แม้ว่าจะมีปริมาณมะพร้าว น้ำหอมในตลาดมากขึ้น และแข่งขันราคาตามกลไกตลาด แต่มะพร้าวมีผลดีต่อสุขภาพในราคาที่ติดสินใจซื้อได้ง่าย หากสามารถรักษาคุณภาพ ความหวานหอมและขนาดได้ตามความต้องการของตลาด มะพร้าว น้ำหอมของไทยจะยังคงสามารถรักษาราคาที่เหมาะสมตามคุณภาพได้ นอกจากนี้ การผลิตอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักการมาตรฐาน GAP ยังสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรได้ด้วย

คุณดาวรุ่ง คงเทียน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี กรมวิชาการเกษตร ให้ข้อมูลขั้นตอนการยื่นขอและเตรียมการเพื่อตรวจรับรอง GAP มะพร้าว น้ำหอม โดยต้องปฏิบัติให้ผ่านตามข้อกำหนดในมาตรฐาน GAP 8 ข้อ ได้แก่ 1) น้ำ 2) พื้นที่ปลูก 3) วัตถุอันตรายทางการเกษตร 4) การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว 5) การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว 6) การพักผลผลิต การขนย้ายและการเก็บรักษา 7) บุคลากร 8) เอกสารบันทึกข้อมูลและการตามสอบ ให้สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่เกิดขึ้นตลอดการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัย มีคุณภาพ จากพื้นที่ปลูกมะพร้าว น้ำหอม 3 จังหวัด ได้แก่ ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร รวมประมาณ 186,000 ไร่ ยังเหลือพื้นที่ที่ยังไม่มีการตรวจรับรอง GAP ประมาณ 165,000 ไร่ เนื่องจากเกษตรกรยังกังวลว่าหากตรวจรับรอง

GAP แล้วจะต้องเสียภาษี ยังขาดความเข้าใจในความจำเป็นของการรับรองมาตรฐาน GAP สำหรับส่งออก หรือขาดความเข้าใจในการปฏิบัติและจดบันทึกตามสอบได้ตามข้อกำหนด

ทั้งนี้ โรงงานสามารถช่วยให้ข้อมูลสถานการณ์ความจำเป็นที่ว่า “**ไม่มี GAP ส่งออกไม่ได้**” และช่วยรวบรวมเกษตรกรในเครือข่ายที่พร้อมเข้าสู่การตรวจรับรอง GAP และจัดทำตารางเวลาการลงตรวจได้ทุก 20 วันในช่วงผลผลิตออก เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจก็จะดำเนินงานให้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกเหนือจากกรมวิชาการเกษตร หน่วยงานที่สามารถตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ให้เกษตรกรได้ ได้แก่ 1) สถาบันรับรองระบบการผลิตผลิตภัณฑ์การเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 2) บริษัท ทูพเนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด 3) บริษัท เอ-วัน ฟิวเจอร์ จำกัด 4) บริษัท หอปฏิบัติการกลาง

(ประเทศไทย) จำกัด 5) สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย 6) บริษัท ศูนย์ห้องปฏิบัติการและวิจัยการแพทย์และการเกษตรแห่งเอเชีย จำกัด (มหาชน)

คุณชัยศักดิ์ รินเกลื่อน นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ด้านตรวจพืชท่าเรือแหลมฉบัง ได้ให้ข้อมูลความก้าวหน้าการพัฒนา ระบบ E- Phytosanitary Certificate ว่า ประเทศไทยและจีน มีข้อกำหนดตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบ สำหรับส่งออกและนำเข้าผลไม้ การส่งออกมะพร้าว น้ำหอมจากไทย ไปประเทศจีน กรมวิชาการเกษตรจะต้องส่งทะเบียน GMP และ GAP เพื่อให้หน่วยงานรับผิดชอบของจีน (GACC) ตรวจรับรองความถูกต้อง และในทุก shipment จะต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) แนบไปด้วย

ประเทศไทยได้พัฒนาระบบ E- Phytosanitary Certificate เพื่อสนับสนุนการส่งออก ทางหน่วยงานของจีนมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานสามารถตรวจสอบอายุใบรับรอง GAP และยอดผลผลิตที่ได้ส่งออกปายแล้ว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีใบรับรอง GAP ให้สอดคล้องกับปริมาณการส่งออก อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะการปรับเปลี่ยนนี้ ยังมีความยืดหยุ่นในการตรวจปล่อย แต่จะเข้มงวดขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น เกษตรกร และผู้ประกอบการส่งออก ต้องพร้อมปรับเปลี่ยน เพื่อดำเนินงานให้ได้รับใบรับรอง GAP มีการต่ออายุใบรับรอง แจ้งเลขทะเบียนใบรับรองใหม่ให้ทันรองรับการส่งออก ตลอดจนศึกษาข้อมูลบนฉลากเพื่อสื่อสารผู้บริโภคโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนดของฉลากตามพิธีสารฯ ด้วย

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องเร่งทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้ถูกต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องทำความเข้าใจและร่วมกันดำเนินการเพื่อสนับสนุนการส่งออก จากสถิติการส่งออกที่กรมวิชาการเกษตรได้บันทึกไว้มีการส่งออกมะพร้าว น้ำหอมกว่า 800 shipment/สัปดาห์ มูลค่ากว่า 500 ล้านบาท/สัปดาห์ ซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศ

คุณดวงสมร พงษ์พิณกุล เกษตรจังหวัดราชบุรี กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ให้ข้อมูลว่า มะพร้าวน้ำหอม เป็นหนึ่งในโครงการนำร่องตามนโยบาย BCG จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอม 88,510 ไร่ ผลผลิต 576,000,000 ผล/ปี มูลค่า 7,822 ล้านบาท/ปี ในปี 2564

สนับสนุนเกษตรกร 531 ราย ให้ได้ GAP ในพื้นที่กว่า 13,000 ไร่ การยื่นขอรับรองมาตรฐาน GAP จากภาครัฐ สามารถกรอกแบบฟอร์มยื่นความประสงค์ ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด หรือศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร จากนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด นัดหมายให้เข้ารับการอบรม GAP เกษตรกรเตรียมความพร้อมของแปลง และตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนัดหมายลงพื้นที่ตรวจประเมินแปลง หากผ่านตรวจประเมินกรมวิชาการเกษตรจะออกใบรับรองมาตรฐาน GAP ให้

การยื่นขอรับรองมาตรฐาน GAP สามารถยื่นช่องทางจากภาคเอกชนได้ แต่จะมีค่าใช้จ่ายแปลงละ 5,000 – 10,000 บาท/แปลง ขึ้นอยู่กับพื้นที่ ชนิดพืชและหน่วยตรวจรับรองนั้น ทั้งนี้ สามารถปรึกษา สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด หรือศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรได้ ก่อนดำเนินงานกับภาคเอกชน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรระดับตำบล/อำเภอ สำรวจความต้องการในระดับอำเภอว่าพื้นที่ใดมีความต้องการขอการรับรองมาตรฐาน GAP เกษตรกรที่ราย พื้นที่กี่ไร่ พืชชนิดอะไรบ้าง ในช่วงสิงหาคมของทุกปี เกษตรจังหวัดได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก 3 ส่วนได้แก่ งบกรมส่งเสริมการเกษตร งบพัฒนาจังหวัด งบกลุ่มจังหวัด เป้าหมายการขอรับรองมาตรฐาน GAP แก่เกษตรกรจำนวน 650 ราย ในปี 2566 ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี โดยจะเน้นเกษตรกรแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนก่อน เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรมีการเชื่อมโยงให้คำแนะนำกันในกลุ่มทำให้ดำเนินการได้เร็วขึ้น

นายเจริญ เจริญทรัพย์ ประธานแปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม ตำบล จังหวัดราชบุรี มีประสบการณ์ผลิตมะพร้าวส่งออก 20 ปี และมีการรวมกลุ่มได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มา 10 ปีแล้ว มีประสบการณ์

การต่ออายุใบรับรอง GAP ถึง 3 ครั้ง รวมถึงการขึ้นทะเบียน GI ด้วย กลุ่มเกษตรกรมีการศึกษาดูงานเพื่อสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม แต่เกษตรกรยังขอรับการรับรอง GAP น้อยกว่าปริมาณความต้องการส่งออกเนื่องจาก ผู้เช่าที่ดินไม่ให้ออกสารสิทธิ์ การจดบันทึกข้อมูล ความเข้าใจในศัพทวิทยาการและคำที่เกษตรกรใช้ เป็นต้น ในขณะนี้ เกษตรกรเริ่มต้นตัวมากขึ้นเนื่องจากข้อกำหนดการส่งออกไปประเทศจีน ราชการสามารถสนับสนุนเกษตรกรได้โดยประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลสาร ต้องห้าม ออกแบบสมุดบันทึกให้เข้าใจง่าย ยืดอายุใบรับรองจากต่ออายุ ทุก 3 ปี เป็น 5 ปี ซึ่งจะเป็แรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาสนใจการผลิตตามระบบ GAP ได้อีกทางหนึ่ง

จากการเสวนาในครั้งนี้สามารถสรุป ข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

- 1) รวบรวมข้อมูลปริมาณการส่งออกและพื้นที่ปลูกมะพร้าว น้ำหอมเพื่อวางแผนเป้าหมายและแผนงานออกใบรับรองมาตรฐาน GAP ให้เพียงพอต่อความต้องการส่งออกปจีน
- 2) เร่งประชาสัมพันธ์และรณรงค์การมีใบรับรองมาตรฐาน GAP
- 3) บูรณาการดำเนินงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร ทั้งด้าน ข้อมูลความรู้ บุคลากรและงบประมาณ
- 4) พิจารณาการลดขั้นตอนและเอกสารการยื่นขอใบรับรอง GAP สำหรับเกษตรกรที่มีประสบการณ์การผลิตที่ดีและเป็นที่ยอมรับ ในคุณภาพส่งออกได้อย่างต่อเนื่อง
- 5) การทดลองวิจัยด้านคุณค่าทางโภชนาการ เพื่อส่งเสริมการตลาด

การแข่งขันโบว์ลิ่งสมาคมพิชสวนแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 สมาคมพิชสวนแห่งประเทศไทย จัดแข่งขันโบว์ลิ่ง ประจำปี 2565 ณ บลูโอ ริซึม แอนด์ โบว์ล รัชโยธิน เพื่อนำรายได้สมทบกิจกรรมของสมาคมฯ และสาธารณประโยชน์ โดยมี ดร.อนันต์ ดาโลดม นายกิตติมศักดิ์สมาคมพิชสวนแห่งประเทศไทย เป็นประธานเปิดการแข่งขัน ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์ นายกสมาคมพิชสวนแห่งประเทศไทยกล่าวรายงาน มีผู้ร่วมสนับสนุนทีมกิตติมศักดิ์ (ทีมละ 20,000 บาท) จำนวน 10 ทีม และ ทีมทั่วไป (ทีมละ 3,000 บาท) จำนวน 28 ทีม มีผู้สนับสนุนโดยไม่ส่งทีมแข่งขันจำนวน 13 ท่าน จำนวนเงิน 58,500 บาท ผู้สนับสนุนถ้วยรางวัล 9 ท่าน เป็นเงิน 17,500 บาท รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายในครั้งนี้รวม 227,599 บาท ซึ่งสมาคมฯ จะได้นำไปใช้ในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ต่อไป

ดร.อนันต์ ดาโลดม

ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์

13

การขนส่งผลไม้เส้นทางรถไฟความเร็วสูงลาว-จีน

สถานีรถไฟเวียงจันทน์ได้

ผลไม้เป็นสินค้าส่งออกที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและประเทศไทย คิดเป็นมูลค่าอยู่ในลำดับต้น ๆ ในแต่ละปี โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศผู้นำเข้าผลไม้ของไทยอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมา การขนส่งผลไม้และผลผลิตการเกษตรไปยังประเทศจีนมี 2 ทางหลักที่สำคัญ คือ ทางเรือผ่านท่าเรือแหลมฉบัง และทางบกซึ่งใช้ถนน 3 เส้นทางหลัก ได้แก่ เส้นทาง R9 R12 และ R3A เนื่องจากผลไม้สดมีอายุการเก็บรักษาสั้น จึงใช้การขนส่งทางบกมากกว่าทางเรือ เพราะใช้ระยะเวลาการขนส่งสั้นกว่า แม้ว่าจะมีต้นทุนสูงกว่าการขนส่งทางเรือ การขนส่งทางถนนมักประสบความยากลำบากจากสภาพเส้นทาง ความหนาแน่นและอุบัติเหตุของรถบนท้องถนน มีความเสี่ยงต่อการล่าช้าของการขนส่งและเกิดความเสียหายต่อสินค้าได้

โครงการก่อสร้างทางรถไฟความเร็วสูงลาว-จีน มีมูลค่า 5,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 1.99 แสนล้านบาท) จีนรับผิดชอบภาระทางการเงิน 70% ของมูลค่าโครงการ ส่วนที่เหลือลาวรับผิดชอบ เริ่มการก่อสร้างตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 ใช้ระบบรถไฟตามมาตรฐานของจีน และรางขนาดมาตรฐาน 1.435 เมตร เริ่มเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ร่วมกับ นายทองลุน สีสุลิด ประธานประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประธาน

เส้นทางรถไฟความเร็วสูงลาว-จีน เชื่อมระหว่างสถานีนครหลวงเวียงจันทน์ จนถึงสถานีบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา สปป.ลาว ไปยังเมืองโมฮาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เชื่อมต่อกับโครงข่ายรถไฟของจีนต่อไปยังนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน มีความยาวรวม 1,035 กิโลเมตร ในจำนวนนี้

เป็นระยะทางในลาว 414 กิโลเมตร มีอุโมงค์ตามทางรถไฟสายนี้ทั้งสิ้น 167 แห่ง รวมระยะทางกว่า 590 กม. คิดเป็น 63% ของระยะทางทั้งหมด ส่วนเส้นทางที่อยู่ใน สปป.ลาว นั้นต้องผ่านอุโมงค์ 75 แห่ง คิดเป็นระยะทาง 198 กม. และสะพาน 167 แห่ง คิดเป็นระยะทาง 61 กม. การขนส่งจะขนส่งสินค้าในช่วงกลางคืนขณะที่จะให้บริการแก่ผู้โดยสารในเวลากลางวัน สามารถรองรับรถไฟความเร็วสูงได้มากกว่า 250 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แม้ว่าจะใช้ความเร็วเพียง 160-200 กิโลเมตรต่อชั่วโมงสำหรับขบวนรถโดยสาร และไม่เกิน 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมงสำหรับขบวนขนส่งสินค้า

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้มีโอกาสไปร่วมศึกษาดูงานการขนส่งโดยใช้รถไฟความเร็วสูงรอบปฐมฤกษ์ผ่านเข้าด่านรถไฟโมฮานที่เปิดใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 3 ธันวาคม 2565 ครบรอบ 1 ปี การเปิดใช้รถไฟความเร็วสูงลาว-จีน ด่านรถไฟโมฮานตั้งอยู่ที่ตำบลโมฮาน อำเภอเหมิงล่า เขตสิบสองปันนา และเป็นสถานีหน้าด่านของจีนเชื่อมกับสถานีรถไฟบ่อเต็นของลาว มีสถานะเป็นด่านขนส่งผู้โดยสารและสินค้านระหว่างประเทศผ่านระบบรางที่เปิดกว้างตลอดปี

สถานีโมฮานได้พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการนำเข้า-ส่งออกสินค้า โดยเฉพาะผลไม้และธัญพืช โดยลานตรวจจำเพาะสินค้าผลไม้ ณ ด่านโมฮานได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จและผ่านการตรวจรับจากหน่วยศุลกากรแห่งชาติจีน (GACC) ประกาศในบัญชีรายชื่อสถานที่ควบคุมตรวจสอบผลไม้นำเข้าในเว็บไซต์ของ GACC และพร้อมตรวจสอบกักกันผลไม้นำเข้าได้ตามระเบียบที่กำหนดของ GACC ทุกประการ

สมาคมพืชสวนฯ ร่วมดูงานการขนส่งผลไม้ด้วยรถไฟความเร็วสูงเที่ยวปฐมฤกษ์

การขนส่งด้วยรถไฟความเร็วสูงรอบปฐมฤกษ์นี้ เป็นการขนส่ง โดยบริษัท Speed International Transport Co.,Ltd ซึ่งให้บริการขนส่งสินค้าและจัดการเอกสารการขนส่งข้ามแดนทั้งทางบก ทางเรือ ประสบการณ์กว่า 30 ปี โดยขนส่งลำไยจากประเทศไทย จำนวน 20 ตู้ และกล้วยหอมจากลาว จำนวน 5 ตู้ ควบคุมอุณหภูมิระหว่างการขนส่ง ด้วยตู้คอนเทนเนอร์ระบบเย็น ไปยังนครฉงชิ่ง หลังจากดำเนินการตรวจเอกสารศุลกากร เอกสารใบรับรองตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และตรวจน้ำหนักสินค้าที่ด่านหนองคายเรียบร้อยแล้ว รถบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์สินค้าได้ข้ามจากแดนไทยไปยังด่านสากลท่าบก ณ ท่านาแล้ง สปป.ลาว เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565

โครงการท่าบกท่านาแล้ง (Dry Port) และเขตโลจิสติกส์ (logistics Park) ตั้งอยู่บ้านดงโพธิ์ศรี เมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์ อยู่ห่างจากสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 1 เพียง 1.5 กิโลเมตร กระทรวงแผนการและการลงทุน สปป.ลาว ในนามของรัฐบาล สปป.ลาวได้อนุมัติสัมปทานระยะเวลา 50 ปี ให้แก่บริษัทเวียงจันทน์ โลจิสติกส์พาร์ค จำกัด (Vientiane Logistics Park: VLP) ในเครือบริษัท สิตทิโลจิสติกส์ลาว จำกัด เป็นผู้พัฒนาท่าบกท่านาแล้ง และเขตโลจิสติกส์ นครหลวงเวียงจันทน์ บนพื้นที่ขนาด 2,387.5 ไร่ มูลค่าการก่อสร้างกว่า 727 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเป็นด่านสากลให้บริการด้านพิธีการศุลกากรสำหรับสินค้าขาเข้า ขาออกระหว่างประเทศ และสินค้าผ่านแดนระหว่าง

ยกตู้คอนเทนเนอร์ขึ้นแคร่รถไฟ

ยกตู้คอนเทนเนอร์ขึ้นแคร่รถไฟ

รถบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์สินค้ามายังด่านสากลท่าบก
ณ ท่าผาแล้ง

ตู้คอนเทนเนอร์ขึ้นแคร่รถไฟเรียบร้อยแล้ว

ประเทศ โดยเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2564 เป็นต้นมา

หลังจากที่ตู้คอนเทนเนอร์ถูกส่งมาที่ท่าผาแล้งและตรวจพิธีการนำเข้าแบบข้ามแดนเรียบร้อยแล้ว ตู้คอนเทนเนอร์จะถูกยกขึ้นแคร่รถไฟที่สถานีรถไฟเวียงจันทน์ได้ การประสานงานเรื่องเอกสาร และเวลาการขนส่งเพื่อให้ตู้คอนเทนเนอร์ทุกตู้สามารถยกขึ้นแคร่รถไฟได้ทันเวลาพร้อมขนส่งไปในขบวนรถไฟเที่ยวเดียวกันเป็นสิ่งสำคัญมาก ตู้คอนเทนเนอร์ที่มาล่าช้าจะทำให้เสียเวลาและอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการเข้าที่วางตู้คอนเทนเนอร์ที่รอขึ้นรถไฟเที่ยวต่อไป

ทีมงานของบริษัท Speed Inter Transport Co.,Ltd ประเทศไทย และ Speed International Transport Loa Co.,Ltd สปป.ลาว ประสานงานข้ามวันข้ามคืน จนตู้คอนเทนเนอร์เริ่มยกขึ้นแคร่รถไฟช่วงเวลา 10.00 น. ใช้เวลาประมาณ 50 นาที ยกตู้คอนเทนเนอร์ทั้ง 25 ตู้ขึ้นแคร่รถไฟ รอออกจากสถานีนครหลวงเวียงจันทน์ได้ช่วงเวลา 04.00 น. ของวันที่ 2 ธันวาคม 2565 วิ่งผ่านสถานีหลักใน สปป. ลาว ได้แก่ สถานีเวียง สถานีหลวงพระบาง สถานีอุดมไซ จนถึงสถานีบ่อเต็นในวันที่ 3 ธันวาคม 2565 เวลา 17.00น.

ออกจากบ่อเต็น เวลา 20.00 น. เข้าบ่อหานในวันที่ 4 ธันวาคม 2565 เริ่มจัดการพิธีการศุลกากร และเติมน้ำมันเข้าตู้ระบบเย็น ในวันที่ 6 ธันวาคม 2565 ช่วงเวลา 03.00 น. รถไฟออกจากไม่ฮานไปถึงนครลงซึ่งทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีนเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 8 ธันวาคม 2565 เวลา 08.00 น. จากเวียงจันทน์ได้ไปลงซึ่งใช้เวลาเดินทาง 6 วัน

รถไฟบรรทุกผลไม้ขบวนที่ 2 เริ่มออกจากไทยวันที่ 1 ธันวาคม 2565 ขนส่งลำไยจำนวน 25 ตู้ เดินทางออกจากเวียงจันทน์ได้วันที่ 4 ธันวาคม 2565 ช่วงเวลา 04.00 น. ออกจากบ่อเต็นเวลา 14.00 น. เข้าบ่อหานเวลา 17.00 น. วันที่ 5 ธันวาคม ตรวจพืชแต่เช้า ตอนเย็นออกจากไม่ฮาน 17.00 น. วันที่ 6 ธันวาคม เวลา 8.00 น. ถึงคุนหมิง และเวลา 02.00 น. วันที่ 8 ธันวาคม 2565 ถึงนครเฉิงตู เมืองเอกของมณฑลซื่อชวน (เสฉวน) ทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีน นับเป็นผลไม้ชุดแรกที่น่าจะเข้าผ่านทางรถไฟสายดังกล่าวสู่ทั้งสองเมือง โดยรถไฟที่มุ่งหน้าสู่เฉิงตูใช้เวลาเดินทาง 4 วัน ซึ่งเคยใช้เวลาขนส่งทางทะเลมากกว่า 10 วัน การขนส่งทางรถไฟจีน-ลาวช่วยให้สามารถประหยัดเวลาด้านโลจิสติกส์และลดต้นทุนถึงร้อยละ 30

เส้นทางรถไฟจีน-ลาว เป็นทางเลือกใหม่ด้านโลจิสติกส์สำหรับการค้าต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมผลไม้ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ สร้างโอกาสในการกระจายทุเรียนและผลไม้จากไทยสู่ตลาดใหม่ในจีน ไม่ใช่เพียงประเทศไทยเท่านั้นที่คาดหวังที่จะใช้โอกาสนี้ในการขยายตลาดการส่งออกทุเรียนและ

สินค้าไปจีน สปป. ลาว ก็เริ่มมีการลงทุนขอสัมปทานที่ดิน เพื่อปลูกทุเรียน เพราะสามารถส่งออกทุเรียนเข้าสู่จีนได้เร็ว

นอกจากประโยชน์ในการขนส่งสินค้า สปป.ลาวมียุทธศาสตร์สร้างความร่วมมือเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อใช้ประโยชน์จากเส้นทางรถไฟความเร็วสูง สมาคมพืชสวนฯ ได้มีโอกาสได้ไปเยี่ยมชมโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ ความร่วมมือภาคเอกชนและรัฐบาล สปป.ลาว Vientiane Industry & Trade Park (VITA Park) ในนครเวียงจันทน์ ที่มีเส้นทางขนส่งทั้งทางรถยนต์และรถไฟตรงเข้าไปในโครงการ มีระบบน้ำ ไฟฟ้า และการกำจัดขยะที่ทันสมัย มีการบริการผู้ลงทุนแบบ one stop service เพื่อขอขึ้นทะเบียนต่างๆ ได้สะดวกรวดเร็ว ผู้ลงทุนได้รับสิทธิการเช่าที่ดิน 75 ปี ต่ออายุการเช่าได้ และรับสิทธิพิเศษทางภาษามากมาย

นอกจากนี้ยังมีโครงการที่ สปป.ลาว และ สาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีความร่วมมือในเขตเศรษฐกิจพิเศษบ่อเต็นเชื่อมกับบ่อหาน โดยประเทศจีนเป็นผู้ลงทุนหลัก รวมทั้งมีการลงทุนก่อสร้างโรงแรมขนาดใหญ่ ศูนย์การค้า รวมทั้งอาคารพาณิชย์และที่พักในเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ด้วย

เส้นทางรถไฟความเร็วสูงลาว-จีนนี้จะสร้างโอกาสในการกระจายสินค้าจากไทยไปสู่ สปป.ลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน ในขณะเดียวกันก็จะเพิ่มโอกาสการขนส่งสินค้าจากลาว และจีนมายังไทยด้วย ดังนั้น เกษตรกรและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรเตรียมรับมือกับความท้าทาย และพร้อมที่จะคว้าโอกาสที่จะเกิดขึ้น ภาครัฐควรผลักดันสนับสนุนทั้งด้านเทคโนโลยี การเสริมสร้างความรู้และทักษะของคน รวมถึงการลดขั้นตอนทางศุลกากร และปรับกฎระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจและขนส่งสินค้า ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ทุเรียน กับเกษตรอัจฉริยะ (ตอนที่ 1)

มารู้จักทุเรียน

ทุเรียนเป็นไม้ต้นชนิด *Durio zibethinus* (L.) Murray ในวงศ์ Bombacaceae ผลเป็นพู่ๆ มีหนามแข็งเต็มทั่วลูก เนื้อผลมีรสหวานมัน มีหลายพันธุ์ เช่น กบ ก้านยาว กำปวน ทองย้อย หมอนทอง พวงมณี หลงลับแล มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนของเอเชีย แถวประเทศอินโดนีเซีย แล้วแพร่กระจายไปที่ต่างๆ ขึ้นมาทางจังหวัดนครศรีธรรมราช กรุงเทพฯ จันทบุรี และไกลสุดถึงจังหวัดแพร่ และน่าน อีกทางหนึ่งสันนิษฐานว่า ผ่านมาทางเมืองทวาย มะริด ตะนาวศรี และต่อมาได้กลายเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของไทย ทุเรียนสามารถเจริญเติบโตได้ดีทางภาคตะวันออก เช่น จันทบุรี ระยอง ตราด ปราจีนบุรี และทางภาคใต้ เช่น ชุมพร สุราษฎร์ธานี เป็นต้น

ทุเรียนพันธุ์ดั้งเดิมของประเทศไทยประกอบด้วย :

ลวง ตันกำเนิดพันธุ์ : ชะนี ชมพูศรี

การะเกด ตันกำเนิดพันธุ์ : กบพวง กบแม่เฒ่า กบเล็บเหยี่ยว ย่าพะ

ทองสุก ตันกำเนิดพันธุ์ : ก้านยาว

ทองย้อยเดิม ตันกำเนิดพันธุ์ : ทองย้อยฉัตร

กำปวน ตันกำเนิดพันธุ์ : กำปวนเหลือง ชายมะไฟ

ชม บุญยากม (2498) แบ่งพันธุ์ทุเรียนไทยออกเป็น 6 กลุ่ม รวมทั้งหมดประมาณ 90 พันธุ์ (cultivar) ดังนี้ :

1. กลุ่มกบ : จอมกบ (โคตรกบ) กบง้อย กบตาน้อย กบแม่เฒ่า กบเจ้าคุณ กบลอยน้ำ กบเล็บเหยี่ยว ย่าพะ จอมโยธา กบบุนนาค สุดสาคร กบตาขำ กบชมพู (ต้นบางยี่ขัน) เหลืองหกลูก กบทองดำ กบเหมราช (เขียวสะอาด) กบพลายชุมพล กบตาบุญ กบชมพู ฉัตรทอง กบพระไวย กบทองก้อน กลีบสมุทร กบยายพลับ กบขุนแผน กบตาแจ่ม

2. กลุ่มทองย้อย : ทองย้อยฉัตร ฉัตรสีทอง สีสุก นมสวรรค์ (สาวสวรรค์) ชมพูนุท กำมะหยี่บางบน สิ้นธุ์สมุทร ทองสาวท นกหยิบ

ฉัตรเงิน ทองย้อยสีนาก แดงรัศมี พวงฉัตร ธรณีไหวทักทิม ฉัตรสีนาก อีอึ้ง

3. กลุ่มก้านยาว : ก้านยาว ก้านยาวหนามใหญ่ ก้านยาวบุญยัง ศรีสุวรรณ ชมพูภาณ ก้านยาววัดสัก ก้านยาวสีนาก

4. กลุ่มกำปวน : กำปวนขาว กำปวนแดง เมล็ดฝ่อ (ถั่วดำ) กำปวนเหลือง สุกรีพ ตะเข้ กำปวนแดงใบยาว ตะกลายลูกเล็ก กำปวนแดงใบป้อม กำปวนสีนาก

5. กลุ่มลวง : ลวงเขียว (ลวงทองหยด) ชะนี เหลืองส้มป่อย สีชมพู ลวงมุลม ย่ามะหวาด ลวงเนื้อแดง ชมพูศรี

6. กลุ่มเบ็ดเตล็ด : การะเกดแม่เฒ่า ทศภรณ์ กระปุกทองดี การะเกดสีนาก อีหนัก กะเทยเนื้อแดง พวงมาลัย ทองแดง (ตะโก) ไอ้แอ๊ด กระปุกทอง ทองหยิบ กระดุมทอง แดงตาน้อย ข้าวใหญ่ (ทองประสี) หมอนทอง ตุ่มทอง ดงตาเฝื่อน

พันธุ์เขียวตำลึง (ซ้าย) ก้านยาวธรรมศักดิ์ (ขวา)

7. **ทุเรียนลูกผสม** : พิกุลทอง พวงมณี กบหน้าศาล แก้วลับแล หลงลับแล หลินลับแล เม็ดในยายปราง

เกษตรอัจฉริยะ:

เกษตรอัจฉริยะ หรือ เกษตรแม่นยำ เป็นการจัดทำรูปแบบเกษตรกรรมใหม่ ที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น เซ็นเซอร์แบบเครือข่ายและระบบ **คลาวด์** (CLOUD) เข้ามาช่วยเพื่อให้ได้ **ผลผลิต** (yield) ที่ดีและ **ผลิตผล** (produce) ที่ได้มีคุณภาพ โดยใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง หรือ **IoT** (Internet of Things) เข้ามาช่วยเพื่อบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต สภาพภูมิอากาศ สภาพแวดล้อมของพืชและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของพืชแต่ละชนิดในแต่ละฤดูกาล

เทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นใหม่นี้มีความทันสมัย สามารถจดจำ และ คำนวณวิเคราะห์ได้จนเกือบเท่าสมองของมนุษย์ แต่มีความทรงจำที่มีขนาดใหญ่และแม่นยำกว่า ที่ปัจจุบันเรียกว่า **AI** (Artificial Intelligence) หรือ **ปัญญาประดิษฐ์** ทำให้แนวโน้มในการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรมุ่งเข้าสู่การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ด้านเกษตรกรรมมากขึ้น เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเสริมผลิตภาพ (productivity) การผลิตพืชผล ตลอดจนเพื่อป้องกันความเสียหายจากโรคและแมลงศัตรูพืช สนับสนุนการเกษตรกรรม อย่างเท่าทันต่อพืชปลูกในสภาพแวดล้อมที่แปรปรวน

ปัญญาประดิษฐ์เป็นสมองกลที่จะต้องใช้ในการสอนจากพฤติกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เพื่อให้สมองกลจดจำและเรียนรู้ จนกระทั่งถึงการถ่ายทอดออกเป็นองค์ความรู้หรือการคาดการณ์พยากรณ์ที่แม่นยำได้

เซ็นเซอร์ (sensor) หรืออุปกรณ์อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง ที่ติดตั้งในบริเวณที่ต้องการทราบข้อมูลในแปลงปลูกหรือภายในโรงเรือนปลูกพืช เซ็นเซอร์จะบันทึกปัจจัยต่างๆ เช่น อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน การเหนี่ยวนำกระแสไฟฟ้าของดิน ไนโตรเจนในดิน ฟอสฟอรัสในดิน โพแทสเซียมในดิน อุณหภูมิของดิน ความสว่างของแสง ความกดอากาศและปริมาณน้ำฝน ตลอดจนพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของพืชแต่ละชนิด ในแต่ละฤดูกาล เพื่อนำไปใช้ใน **“ระบบปัญญาประดิษฐ์”** และข้อมูลต่างๆ ที่เซ็นเซอร์บันทึกได้เหล่านี้ จะถูกส่งทางอินเทอร์เน็ตไปเก็บไว้บนคลาวด์

สำหรับอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัล **“ระบบคลาวด์”** ที่ใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเกษตรอัจฉริยะในไม้ผล และ พืชอื่น ๆ ของบริษัทเอกชนส่วนใหญ่ บริษัทฯ จะใช้ระบบคลาวด์ของ “Google” และมีกล้องคลาวด์ภาคพื้นดินเป็นของตนเองโดยการเช่าเป็นรายปี บริษัทจะมีอุปกรณ์เทคโนโลยีฯ บางรายการที่ต้องการทราบ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและแหล่งผลิตพืชผลที่หลากหลายในบ้านเรา เช่น เซ็นเซอร์เพื่อให้สามารถบันทึกข้อมูลเฉพาะอย่างผ่านทางฝ่ายวิชาการ ต้องการทราบ ตลอดจนสามารถประมวลและแปลผลที่ได้จากการบันทึกนั้นตามจุดที่มีการติดตั้งเซ็นเซอร์ เพื่อตรวจสอบสภาพแวดล้อมทางการเกษตรในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ และสามารถตรวจดูได้ทาง iPad, Smart Phone, Smart Pad หรือ มือถือได้ตลอดเวลาแบบ **“Real Time”**

ประยุกต์ใช้ข้อมูลจากเซ็นเซอร์

การผลิตพืชผลสามารถนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่งมาช่วยการทำงานในฟาร์มเพื่อให้ได้ปริมาณผลผลิตสูง และผลิตผลที่มีคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานเก็บเกี่ยวผลไม้ ดังต่อไปนี้

เกณฑ์มาตรฐานเก็บเกี่ยวผลไม้ ปฏิบัติการในการเก็บเกี่ยวผลไม้ เพื่อให้ได้คุณภาพทั้งในด้านรสชาติ ความอร่อย และลักษณะของผล สามารถทำได้ เช่น (1) การเก็บเกี่ยวผลไม้ตามแบบที่เคยทำกันมา (2) การเก็บเกี่ยวผลไม้อัจฉริยะ ดังนี้

- การเก็บเกี่ยวผลไม้ตามแบบที่เคยทำกันมา เป็นการพิจารณาความแก่ของผลไม้ที่อาศัยเกณฑ์หลายอย่าง เช่น

- ใช้จำนวนวันจากดอกบาน 50% (full bloom) จนถึงระยะที่ผลแก่ เช่นทุเรียนหมอนทองอายุ 120-127 วัน หลังดอกบาน ทุเรียนชะนี 110-120 วัน หลังดอกบาน ทุเรียนกระดุม 90-100 วัน หลังดอกบาน เป็นต้น

- พิจารณาความแก่ของผลจากลักษณะทางกายภาพ เช่น ขั้วผลแข็ง ปลิงบวมมีขนาดใหญ่ และสากมือ ร่องหนามสีน้ำตาล ปลายหนามแห้งประกอบเป็นปัจจัยรองที่แสดงว่าทุเรียนแก่ได้ที่ เป็นต้น

- ผลไม้พวกล้ม เช่น ส้มโอ เป็นผลไม้ประเภท “non-climacteric” กล่าวคือหลังเก็บเกี่ยวจากต้นมาแล้วไม่มีการหายใจต่อ (ไม่มีการคายเอธิลีนออกมา) จึงบ่มไม่สุก การเก็บเกี่ยวผลไม้ประเภทนี้ ต้องเก็บเกี่ยวผลที่แก่เต็มที่ มีรสชาติเป็นไปตามพันธุ์ สำหรับส้มโอหลังเก็บเกี่ยวมาแล้ว ถ้าเก็บรักษาไว้ในอุณหภูมิห้อง (28°C) 4-5 วัน น้ำในผลจะระเหยออกมาบ้างทำให้มีรสหวานเพิ่มขึ้น

- ผลไม้อื่นๆ เช่น กล้วย เมื่อเหลื่อมผลลบแสดงว่ากล้วยแก่แล้ว พร้อมทั้งจะเก็บเกี่ยวได้ มะละกอ ผลจะแก่เก็บเกี่ยวได้ต่อเมื่อปลายผลเริ่มแย้มสี (colour break) ขณะอยู่บนต้น เป็นต้น

ตัวอย่าง เกณฑ์ที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวผลทุเรียนแก่มีคุณภาพมาตรฐาน มีพอสังเขป ดังนี้

- ปลิงบวม เผยให้เห็นรอยต่ออย่างชัดเจน
- ก้านผลมีสีเข้มขึ้น เมื่อสัมผัสจะรู้สึกสากมือ
- หากตัดก้านออกจะมีน้ำใสๆ เยิ้มออกมา มีรสหวาน
- ปลายหนามแห้ง สีน้ำตาลเข้ม เปราะและหักง่าย
- ร่องหนามห่างออก เมื่อบีบหนามเข้าหากันจะรู้สึกว่ามี

สปริงและสังเกตเห็นรอยแยกบนพูได้ชัดเจน

- เมื่อเคาะผลจะรู้สึกถึงโพรงอากาศภายใน

● **การเก็บเกี่ยวผลไม้่อัจฉริยะ** เป็นวิธีการเก็บเกี่ยวผลไม้ที่มีความแม่นยำ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้มีความแก่ที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทำได้โดยอาศัยอุณหภูมิที่พืชได้รับสะสม (Growing Degree Day : GDD) ตั้งแต่ระยะดอกบานไปจนถึงระยะผลแก่เก็บเกี่ยวได้ เช่น ผลแก่ 80%, 90% เป็นต้น โดยใช้เซ็นเซอร์ที่ติดตั้งไว้ในบริเวณพุ่มไม้ผลที่ต้องการเก็บเกี่ยวและบันทึกอุณหภูมิในแต่ละวัน สะสมไว้จนถึงระยะที่ผลแก่ระดับที่ต้องการ จำนวนอุณหภูมิสะสมที่ได้นั้น มีหน่วยวัดเป็นองศาเซลเซียส และใช้เป็นตรรกะเก็บเกี่ยวสำหรับไม้ผลชนิดหรือพันธุ์นั้นๆ ในปีต่อไป ตัวอย่างของค่า GDD บางชนิด เช่น มะยงชิด 1058°C, ทุเรียน 1615°C, ส้มเปลือกอ่อน 4799°C, ลำไย 2330°C มะม่วง 2000°C เป็นต้น

การคำนวณค่า GDD ทำได้โดยเอาค่าอุณหภูมิสูงสุดของแต่ละวัน บวก อุณหภูมิต่ำสุดของแต่ละวัน หาร ด้วย 2 แล้วลบด้วยอุณหภูมิวิกฤตต่ำสุดคือ 10°C จะได้ปริมาณความร้อนสะสม (GDD) มีหน่วยเป็นองศาเซลเซียส ตัวอย่างเช่นวันนี้มีอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ที่ 35°C อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ที่ 25°C และพืชมีอุณหภูมิวิกฤตต่ำสุด 10°C อุณหภูมิสะสมในวันนี้จะมีค่า :

$$GDD = \frac{(35+25) - 10}{2} = 20^\circ\text{C}$$

การสร้างและบำรุงต้นทุเรียน

1. การสร้างต้น การสร้างทรงต้นควรเริ่มตั้งแต่การสร้างทรงต้นให้มีลำต้นเดี่ยว ทรงต้นโปร่ง มีโครงสร้างแข็งแรง ต้นทุเรียนที่มี

สภาพความสมบูรณ์ค่อนข้างพร้อม คือต้นที่มีโครงสร้างของพุ่มค่อนข้างดี เมื่อทุเรียนเริ่มออกดอกติดผล จะมีกิ่งประธาน (กิ่งหลัก) 12-15 กิ่ง เวียนรอบต้น แต่ละกิ่งห่างกันประมาณ 10-15 ซม. กิ่งประธานกิ่งแรกอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร กิ่งประธานแต่ละกิ่งจะมีกิ่งรอง 3-4 กิ่ง กิ่งรองแต่ละกิ่งจะมีกิ่งแขนง พอสประมาณ และไม่บังแสงซึ่งกันและกัน มีกิ่งขนาดพอดีจำนวนมาก กิ่งขนาดใหญ่ไม่ควรเกิน 8 นิ้ว หรือไม่เกิน 1 นิ้ว (น้อยกว่า ¼ นิ้ว) มีปริมาณใบมากและมีใบแก่ที่สมบูรณ์ สีเขียวเข้มเป็นมัน สำหรับต้นที่ให้ดอกผลแล้ว หลังเก็บเกี่ยวผล ต้องรีบตัดแต่งทันที ตัดกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค กิ่งแขนงในทรงพุ่มที่ไม่ได้รับแสงแดด กิ่งน้ำค้าง กิ่งขนาดเล็กออกทำให้ทรงพุ่มโปร่ง

2. การจัดการปุ๋ยในทุเรียน ในการผลิตไม้ผลในระบบ “เกษตรอัจฉริยะ” หรือ “เกษตรแม่นยำ” จำเป็นจะต้องมีการให้ปุ๋ยในระบบที่เหมาะสม การให้ปุ๋ยในระบบน้ำหรือปุ๋ยห่อ น่าจะเหมาะสมสำหรับการผลิตทุเรียนเพราะมีการใช้เซ็นเซอร์ควบคุมการปิด-เปิด น้ำที่ให้กับพืชระบบการให้น้ำแบบนี้เป็นการจ่ายน้ำอย่างสม่ำเสมอให้พืชทุกต้นในแปลงได้รับในปริมาณเท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ ระบบน้ำหยด และระบบการให้น้ำแบบฉีดเป็นฝอยใต้ทรงพุ่ม เช่นใช้ mini-spray หรือ mini-sprinkler ในปัจจุบันนิยมใช้ระบบฉีดฝอยใต้ทรงพุ่ม เพราะสามารถแก้ปัญหาเรื่องหัวฉีด อุดตันได้ และมีอัตราการไหลของน้ำแต่ละหัวไม่มากเกินไปไม่ควรเกิน 100 ลิตร/ชั่วโมง ที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 30 – 70 ลิตร/ชั่วโมง

การควบคุมการให้น้ำหรือการประเมินความต้องการน้ำของพืชต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เช่น (1) **ดินและประเภทของดิน** เช่น ดินเหนียว ดินร่วน ดินร่วนปนทราย ดินทรายจะมีความแตกต่างในการอุ้มน้ำในระบบเกษตรอัจฉริยะมีระบบการบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิตด้านต่างๆ เช่น อุปกรณ์วัดความชื้นในอากาศ ในดิน เครื่องวัดอุณหภูมิอากาศและดิน เครื่องวัดแสงในทรงพุ่มของต้นไม้สามารถนำมาใช้ เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณและความถี่ของการให้น้ำได้อย่างถูกต้องและ (2) **พืช ชนิดของพืช** ระบบราก ความลึกของราก ขนาดทรงพุ่ม ระยะปลูก อาจทำให้การให้น้ำแตกต่างกันออกไป การวัดการใช้น้ำของพืชในระบบที่เคยทำกันมา จะวัดการระเหยน้ำ (Class A Pan) สามารถคำนวณความต้องการของ

พืชจากปริมาณน้ำที่ระเหยออกจากผิวดินและการระเหย

ในระบบเกษตรอัจฉริยะ การให้น้ำจะอาศัย “ค่าแรงดึงการระเหย” หรือ “ศักยภาพคายน้ำ” หรือความแตกต่างของแรงดันไอน้ำในอากาศกับในพืชที่เรียกว่า Vapor Pressure Deficit (VPD) ซึ่งช่วง VPD ที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืชส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 0.5-1.5 kPa ซึ่งจะผลักดันการสังเคราะห์แสงและการดูดซึมน้ำและสารอาหาร โดยกระบวนการคายน้ำของพืชเป็นไปอย่างปกติ

ปริมาณที่จะให้แก่พืชแต่ละครั้ง อาจพิจารณาตามชนิดของพืช ความลึกของระบบรากตัวอย่างเช่น พืชผักและไม้ดอกไม้ประดับที่มีรากลึก 15-30 ซม. จะให้น้ำ 6-10 มม./ครั้ง (ปริมาณ 1 มม. = 1 ลิตร/ตร.ม.) ถ้ารากลึก 30-50 ซม. จะให้น้ำ 10-15 มม./ครั้ง ในไม้ผลที่มีรากลึก 30-50 ซม. ให้น้ำ 10-15 มม./ครั้ง ถ้ารากลึก 50-100 ซม. ปริมาณน้ำที่ให้ประมาณ 15-25 มม./ครั้ง เป็นต้น

จะให้น้ำแก่พืชบ่อยเพียงใด อาจดูได้จาก “ภาวะขาดน้ำ” ที่มีอยู่ในฟาร์มหรือจากสถานีอุตุนิยมวิทยาในพื้นที่ใกล้เคียง ถ้าสภาพอากาศร้อน ลมแรง แสงแดดจัด ค่าระเหยน้ำย่อมมีมาก ปกติค่าระเหยน้ำจาก E – Pan ในประเทศไทยจะอยู่ในช่วง 2-7 มม./วัน ถ้าไม่มีข้อมูลเทียบเคียง อาจใช้ค่าเฉลี่ยระเหยประมาณ 3.5 มม./วัน พืชพวกพืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับจะมีจำนวนการให้น้ำ 2-4 วัน (7-14 มม./ครั้ง) ส่วนไม้ผล จะให้น้ำ 4-8 วัน/ครั้ง (14 -28 มม./ครั้ง) เป็นต้น

ในระบบการผลิตพืชผลแบบ “เกษตรอัจฉริยะ” มีการใช้ค่า “แรงดึงการระเหย” หรือ Vapor Pressure Deficit (VPD) เป็นตัวกำหนดการให้น้ำตามค่า VPD ที่มีหน่วยเป็น millibar (mBar) หรือ kilopascal (kPa) ช่วงค่า VPD ที่เหมาะสมจะอยู่ที่ 0.5-1.5 kPa เป็นช่วงที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของพืชส่วนใหญ่ ช่วงค่า VPD ที่ต่ำกว่า 0.5 kPa ซึ่งแสดงว่ามีความชื้นสัมพัทธ์ในบรรยากาศเพียงพอ เมื่อมีความชื้นสัมพัทธ์มากพอ บรรยากาศจะออกแรงกดดันน้อยลง พืชจะคายน้ำได้น้อย และจะมีการขับน้ำออกจากใบพืชในรูปของ น้ำหยด (guttation) แต่ช่วงค่า VPD สูงกว่า 1.5 kPa อาจเป็นอันตรายต่อพืช พืชอาจหยุดการเปิดปากใบและลดการคายน้ำและการสังเคราะห์แสง และหากเกิดสภาพนี้ต่อไป การปิดปากใบยาวนาน จะเป็นผลเสียแก่พืชได้

3. **ปุ๋ยที่ใช้ในระบบการให้น้ำ** ปุ๋ยในระบบการให้น้ำประกอบไปด้วยปุ๋ยผสมสูตรสมบูรณ์ต่างๆ เช่นสูตร 20-10-30, 21-16-25+TE หรือเป็นปุ๋ยที่ผสมขึ้นเองจากแม่ปุ๋ย ปุ๋ยสูตรสำเร็จรูปซึ่งในปัจจุบันมีมากสูตรด้วยกัน มีข้อดีคือง่ายต่อการใช้และปุ๋ยบางบริษัทจะผสมธาตุอาหารรองหรือธาตุอาหารเสริม (จุลธาตุ) เข้าไว้ด้วย ผู้ใช้เพียงนำปุ๋ยมาละลายน้ำตามคำแนะนำก็สามารถนำไปใช้ได้ แต่ก็มีข้อเสียกล่าวคือ ส่วนมากเป็นปุ๋ยที่มีราคาแพงและไม่ทราบชนิดของแม่ปุ๋ยที่นำมาผสม แต่ก็สามารถปรับแต่งสัดส่วนของธาตุอาหารที่ต้องการ

ปุ๋ยในระบบการให้น้ำ ต้องมีสภาพละลายน้ำได้สูง ไม่มีเศษตะกอนเหลือตกค้างในถังผสมแม่ปุ๋ยอาจมีความสามารถในการละลายน้ำได้แตกต่างกัน และการละลายตัวของปุ๋ยยังขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นการละลายตัวจะเพิ่มขึ้น ในน้ำที่มีเกลือละลายอยู่สูง จะส่งผลให้การ

ละลายตัวของปุ๋ยยากขึ้น ปุ๋ยที่ละลายร่วมกันก็อาจมีผลกระทบซึ่งกันและกันได้เช่นกับแม่ปุ๋ยที่นิยมใช้ในระบบน้ำมีเช่น แอมโมเนียมไนเตรท แอมโมเนียมซัลเฟต โมโนแอมโมเนียมฟอสเฟต ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต โพแทสเซียมโมโนฟอสเฟต โพแทสเซียมไนเตรท โพแทสเซียมคลอไรด์ แคลเซียมไนเตรท แคลเซียมคลอไรด์ แคลเซียมแมกนีเซียมไนเตรท แมกนีเซียมซัลเฟต แมกนีเซียมคลอไรด์ แมกนีเซียมไนเตรท เป็นต้น

ปุ๋ยฟอสเฟต ที่ใช้ได้กับระบบชลประทานและละลายน้ำได้ง่าย มีเช่น แอมโมเนียมฟอสเฟต (12-61-0) ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (21-53-0) โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟต (0-52-34) เป็นต้น สำหรับปุ๋ยทรีเปิลซูเปอร์ฟอสเฟต (0-46-0) ซึ่งละลายน้ำได้ปานกลางนั้นไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ เพราะอาจเกิดปัญหาอุดตันหัวจ่าย แม้ว่าปุ๋ยชนิดนี้จะมีราคาถูกกว่าปุ๋ยชนิดอื่นจึงควรนำไปใส่ทางดินโดยตรงเท่านั้น

การใช้ปุ๋ยฟอสเฟตกับน้ำชลประทานที่มี Ca และ Mg สูงอาจตกตะกอนทำให้เกิดปัญหาอุดตันได้ หากจำเป็นต้องใช้น้ำที่มี Ca และ Mg สูง ควรเติมกรดซัลฟิวริกหรือกรดออร์โทฟอสฟอริก เข้าไปในระบบเพื่อลด pH ของน้ำลงให้เป็นกรดอ่อน จะสามารถป้องกันการตกตะกอนของแคลเซียมฟอสเฟตและแมกนีเซียมฟอสเฟตได้

ปุ๋ยโพแทสเซียม เช่น โพแทสเซียมคลอไรด์ โพแทสเซียมซัลเฟต โพแทสเซียมไนเตรท หรือ โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟต ต่างก็เหมาะสมที่จะใช้ในระบบน้ำได้ทั้งสิ้น แต่ก็ควรระวังเฉพาะปุ๋ยบางคู่ที่ไม่เข้ากัน เช่น โพแทสเซียมซัลเฟต กับแคลเซียมไนเตรท เพราะสารละลายที่มีแคลเซียมและซัลเฟตไอออนจะเกิดปฏิกิริยาได้แคลเซียมซัลเฟตซึ่งละลายน้ำยากและตกตะกอนแล้วไปอุดตันในระบบน้ำหยด

ปุ๋ยธาตุรองและจุลธาตุ เช่น ปุ๋ยที่ให้แคลเซียม แมกนีเซียม สังกะสี โบรอน เหล็ก ทองแดง และแมงกานีสสามารถนำมาใช้ในระบบน้ำได้ แต่ต้องใช้ในความเข้มข้นต่ำ หากใช้มากจะเป็นพิษต่อพืช ควรใช้ให้สอดคล้องกับค่าวิเคราะห์ดิน แล้วใส่เฉพาะปุ๋ยที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น

ปุ๋ยธาตุรองเช่นแคลเซียมไนเตรต แม้ว่าละลายน้ำได้ดี แต่ไม่ควรใช้ร่วมกับปุ๋ยฟอสเฟต หรือ ซัลเฟต เพราะจะตกตะกอนของ แคลเซียมฟอสเฟต หรือ แคลเซียมซัลเฟต ส่วนปุ๋ยจุลธาตุประเภทเกล็ดอินทรีย์จัดว่าละลายน้ำได้ปานกลาง อย่างไรก็ตามเหล็กและแมงกานีสจะตกตะกอนเป็นเกล็ดคาร์บอเนต ซึ่งอาจก่อปัญหาอุดตันในระบบน้ำหยดได้ จึงควรระมัดระวังในการใช้ส่วนปุ๋ยจุลธาตุประเภทเกล็ดละลายน้ำง่าย จึงเหมาะที่จะใช้ในระบบน้ำชลประทานเช่นกัน

4. การให้ปุ๋ยทางใบ พืชสามารถดูดใช้อาหารได้ทั้งทางรากและทางใบ เมื่อธาตุอาหารที่อยู่ในสารละลายปุ๋ยหรือที่ติดมากับน้ำฝนสัมผัสกับผิวใบแล้ว จะถูกดูดซึมเข้าไปในใบนอกจากนี้แก๊สจากบรรยากาศสามารถเข้า-ออกใบโดยผ่านทางปากใบ ในกระบวนการสังเคราะห์แสงจะมีการแลกเปลี่ยนแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) กับออกซิเจน (O_2) ระหว่างใบกับบรรยากาศธาตุอาหารพืช 2 ธาตุที่อยู่ในรูปแก๊ส คือ ไนโตรเจน (N) อยู่ในรูปแอมโมเนีย (NH_3) และออกไซด์ เช่น ไนตรัสออกไซด์ (NO_2) กับกำมะถัน (S) อยู่ในรูปซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ก็เข้าสู่พืชทางปากใบซึ่งพืชจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ ใบยังสามารถดูดอินทรีย์สารต่างๆ ได้ด้วยจึงมีการฉีดพ่นสารต่างๆ เช่น ฮอร์โมนพืช และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการกลีกรรม ซึ่งความสำเร็จของการใช้สารเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการซึมเข้าไปในเซลล์ของใบ ตลอดจนความสามารถในการละลายของสารอาหารและคุณภาพของน้ำ ซึ่งเป็นตัวทำลาย

การฉีดพ่นปุ๋ยทางใบมักจะได้ผลไม่ดึ้นก เนื่องจากพืชมักดูดซึมปุ๋ยได้น้อย และการใช้ปุ๋ยทางใบต้องใช้ในอัตราความเข้มข้นต่ำ เพื่อป้องกันการเกิดใบไหม้ ทำให้ต้องฉีดพ่นหลายครั้ง เพื่อให้พืชได้รับปุ๋ยอย่าง

พอเพียง ในทางปฏิบัติได้มีการปรับใช้ผลงานวิจัยต่างๆ ที่ใช้เดี่ยวๆ หรือใช้ร่วมกับสารตัวอื่น ในการเสริมประสิทธิภาพของปุ๋ยที่ให้ทางใบ เช่น

(1) **การใช้กรดฮิวมิกและน้ำตาล** กรดฮิวมิกเป็นกรดอินทรีย์ที่ได้จาก **ฮิวมินทรีย์** (humus) มีสมบัติช่วยดูดซับธาตุอาหารทางใบได้ดีขึ้นตลอดจนช่วยลดอาการใบไหม้ของน้ำตาลเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยทางใบ การใช้ปุ๋ยฟอสเฟตร่วมกับกรดฮิวมิก ฉีดพ่นให้กับต้นถั่วเหลืองพบว่าการดูดซึมปุ๋ยฟอสเฟตสูงขึ้นทั้งในใบแก่และใบอ่อน คือสามารถดูดซึมได้ถึง 61.5 และ 40.5% ตามลำดับ ขณะที่ฉีดพ่นด้วยปุ๋ยฟอสเฟตเพียงอย่างเดียว ใบแก่และใบอ่อนของถั่วเหลืองสามารถดูดใช้ได้เพียง 21.6 และ 24.9% ตามลำดับ

(2) **การพัฒนาปุ๋ยทางใบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น** กรมวิชาการเกษตรได้ใช้ปุ๋ยทางใบสูตร 15-15-15 หรือ 10-20-20 ที่มีธาตุอาหารรองและจุลธาตุรวมด้วยในสัดส่วน : ปุ๋ยทางใบ 60 กรัม กรดฮิวมิก 20 ลบซม. น้ำตาลกลูโคส หรือ น้ำตาลซูโครส 600 กรัม ผสมร่วมกับสารจับใบและสารฆ่าเชื้อราในน้ำ 20 ลิตร เรียกสูตรนี้ว่า **“สูตรทางด่วน”** สามารถเพิ่มผลผลิตทุเรียนได้ประมาณ 60.80% และยังทำให้คุณภาพของผลทุเรียนดีขึ้นด้วย สูตรทางด่วนนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการเตรียมสภาพความพร้อมของต้น เพื่อการออกดอกที่ดีได้ด้วย และเป็นสูตรปุ๋ยที่ได้ผลดีกว่าการผสมโดยใช้น้ำตาลกลุ่มอื่นๆ

(3) **การใช้สารสกัดจากสาหร่ายทะเลร่วมกับปุ๋ยทางใบ** สารสกัดจากสาหร่ายทะเล เป็นสารประกอบอินทรีย์ตามธรรมชาติ ประกอบด้วยสารประกอบที่เป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพืชหลายชนิด เช่น **ฮอร์โมนพืช** ได้แก่ ไซโตไคนิน ออกซินและจิมเบอเรลลิน **กรดอะมิโน** ได้แก่ กลูตามิก อะลานิน แอสพาทิก โกลซีน โพรรีน ฯลฯ **วิตามิน** ได้แก่ แครโรทีน (วิตามินเอ) บี1 บี2 บี12 วิตามินซี ดี3 อี และเคแอลโคฟีลแลน ฯลฯ และ**ธาตุอาหารพืช** เป็นต้น ซึ่งคุณภาพของสารสกัดจากสาหร่ายทะเล ที่ใช้ในการผลิตพืชขึ้นขึ้นอยู่กับกระบวนการสกัดที่ดี ไม่ไปทำลาย คุณสมบัติเดิมของสารอินทรีย์ดังกล่าว

กลไกการทำงานของสารสกัดจากสาหร่ายทะเลในการเสริมประสิทธิภาพการให้ปุ๋ยทางใบเป็นการรวมประสิทธิภาพของสารอินทรีย์ที่มีหลากหลาย ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดซึมธาตุอาหารพืชผ่านทางผิวใบและช่วยเร่งการเคลื่อนย้ายธาตุอาหารนั้นๆ ไปยังจุดที่กำลังเจริญเติบโตอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมเร่งปฏิกิริยาในการดูดซึมธาตุอาหารจากรากพืชเพิ่มขึ้นได้อีกทางหนึ่งด้วย สารสกัดจากสาหร่ายทะเลจะไปกระตุ้นให้มีการย่อยสลายแบ่งออกมาเป็นพลังงาน เพื่อใช้ในการเร่งการเจริญเติบโตของส่วนยอด (ใบ) ดอกและผลอ่อน พืชจะมีการปรับตัวให้กระบวนการต่างๆ เช่น การคายน้ำและการหายใจรวดเร็วขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้กระบวนการดูดซึมธาตุอาหารผ่านทางรากพืชเกิดเร็วมากขึ้นเช่นกัน

(ติดตามต่อในฉบับหน้า)

คอสมอส หรือ ดาวกระจาย

ดาวกระจาย เป็นดอกไม้บ้าน ๆ ที่คนไทยทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดี เช่นเดียวกับ บานชื่น บานไม่รู้โรย เฟื่องฟ้า มะลิ ขบา พู่ระหง กุหลาบ ดาวกระจายที่คุ้นเคยกลีบดอกจะมีสีเหลือง พอมีการปรับปรุงพันธุ์ให้ดาวกระจายมีหลากหลายสี ชื่อดาวกระจายจึงเปลี่ยนเป็น “คอสมอส” (ซึ่งเป็นชื่อวิทยาศาสตร์ของดาวกระจาย) เพราะสีที่แปลกไปจากเดิม และเพื่อการตลาด

ข้อมูลจาก <http://www.facebook.com>media>set> ระบุว่า ดอกคอสมอส (Cosmos) หรือดาวกระจายเป็นดอกไม้แห่งความสงบ โบราณเชื่อว่าเป็นสิริมงคลแก่คนเกิดวันอาทิตย์

ดาวกระจาย มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Cosmos sulphureus* Cav. และชื่อสามัญว่า Cosmos หรือ Tickseed และมีชื่อเรียกของท้องถิ่นว่า ดาวเรืองพม่า คำแพ คำเมืองไหว คำอังวะ เป็นต้น

ลักษณะของดาวกระจาย มีพุ่มต้นสูง 3-4 ฟุต เป็นไม้ดอกที่พบปลูกตามรั้วบ้าน และขึ้นเองทั่วไปตามริมทาง เมื่อดอกง่่ายเจริญเติบโตเร็ว เมื่อต้นโตเต็มที่จะออกดอกสะพรั่งทยอยบานนาน 4- 6 สัปดาห์จากนั้นดอกจะโรยพร้อมกับติดเมล็ด เพราะดอกเป็นช่อกระจุกออกตามซอกใบและปลายกิ่ง ดอกวงนอกเป็นหมัน กลีบดอกมีสีต่างๆ เช่น เหลือง ส้ม ชมพู ชมพูอมม่วง แดง ขาว กลีบดอกบาง มี 8 กลีบ ส่วนดอกวงในเป็นดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกเป็นหลอดสีเหลืองปลายจัก ส่วนมากเป็นดอกชั้นเดียว ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกประมาณ 3 นิ้ว

ท่านสมาชิกที่รัก

ปี พ.ศ. 2565 กำลังจะผ่านพ้นไป พร้อมกับสถานการณ์ความรุนแรงของโรคติดเชื้อโควิด-19 คลี่คลายลงเป็นโรคประจำถิ่น ผู้คนเริ่มเดินทางท่องเที่ยวกันมากขึ้น เศรษฐกิจท้องถิ่น และประเทศกำลังค่อย ๆ ฟื้นตัว หวังว่าปี พ.ศ. 2566 จะเป็นปีกระต่ายที่ร่าเริงแจ่มใสสำหรับคนไทย และคนทั่วโลก

ช่วงที่ผ่านมา สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ยังคงดำเนินกิจกรรมทางวิชาการ และกิจกรรมอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการจัดเสวนา เรื่อง “อนาคตมะพร้าวไทย” เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2565 เพื่อช่วยหาแนวทางในการขึ้นทะเบียน GAP มะพร้าวน้ำหอมสำหรับการส่งออก ซึ่งได้สรุปสาระสำคัญจากการเสวนาในวันนั้นนำเสนอไว้ในข่าวสารฯ ฉบับนี้แล้ว ร่วมจัดเสวนาเรื่อง “โอกาสการพัฒนาและสร้างมูลค่ากาแฟไทย” ภายในงาน Thailand Coffee Tea and Drinks 2022 ระหว่างวันที่ 25 - 28 สิงหาคม 2565 ณ ศูนย์การประชุมและนิทรรศการไบเทค

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 จัดแข่งขันโบลิ่งการกุศล ณ บลูโอ รีโม้ แอนด์ โบว์ล รัชโยธิน เพื่อหารายได้ให้กับสมาคมฯ เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อวงการพืชสวน งานนี้สมาคมฯ ต้องขอขอบคุณหน่วยงานพันธมิตร สมาคม ชมรม บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ รวมทั้งท่านกรรมการ และที่ปรึกษาสมาคมฯ ที่ได้ร่วมสมทบทุนในครั้งนี้ ซึ่งสมาคมจะได้นำรายได้ไปใช้ในกิจกรรมเพื่อประโยชน์ในวงการพืชสวนดังกล่าวมาแล้วต่อไป

เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2565 คณะกรรมการสมาคมฯ ได้เดินทางไปเยี่ยมเยียน ดร. ทรงพล สมศรี เพื่อแสดงความยินดีในโอกาสได้รับรางวัลสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ หรือ ISHS Honorary Membership Award คนแรกของประเทศไทย พร้อมเยี่ยมชมแปลงต้นพันธุ์ทุเรียนจันทบุรี ซึ่งเป็นผลงานการปรับปรุงพันธุ์ของ ดร. ทรงพล ด้วย

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้สนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับการจัดประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ ครั้งที่ 19 ซึ่งมหาวิทยาลัยทักษิณเป็นเจ้าภาพ จัดที่โรงแรมทวินโลดส์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดย ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์ นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ด้วย สำหรับการประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 มหาวิทยาลัยขอนแก่นจะเป็นเจ้าภาพในปี 2566

สุดท้ายของปี 2565 สมาคมได้จัดทำบุญปีใหม่ ณ ที่ทำการสมาคมฯ เพื่อเป็นสิริมงคล สำหรับการทำงานของสมาคมในปีต่อไป โอกาสนี้จึงขอให้ทุกท่านได้รับบุญ และสิริมงคลในครั้งนี้ไปด้วยกัน

พบกันใหม่ฉบับหน้า และสวัสดิ์ปีใหม่
สราณีมัยกร

คณะผู้จัดทำ ข่าวสารสมาคมพืชสวน

ที่ปรึกษา :	อนันต์ ดาโลดม, สุรพงษ์ โกสิยะจินดา, วิจิตร วังโน, สุนทร พิพิธแสงจันทร์
บรรณาธิการ :	พรรณนีย์ วิชชาชู
ประจำกองบรรณาธิการ	
ฝ่ายวิชาการ :	กนกรัตน์ สิทธิพจน์, เศรษฐพงษ์ เลขาวัฒนะ, ปิยนุช นาคะ, สุนิสา บุญญะปฎิภาค
บันทึกข้อมูล :	สร้อยดาว วัฒนจากรูเกียรติ
ประสานงาน :	ดวงรัตน์ ศิวสุภะดี / กาญจนา ไชยรักษ์

วัตถุประสงค์ของสมาคมฯ

- ส่งเสริม สนับสนุนวิชาการพืชสวนและวิชาการสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนให้ครบวงจร
- เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องพืชสวนในหมู่นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป
- เป็นแหล่งบริการความรู้เรื่องพืชสวนแก่เกษตรกร และองค์กรต่างๆ ของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับพืชสวนในประเทศไทย
- เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและร่วมมือในการค้นคว้าและวิจัยปัญหาทางพืชสวนทั้งภายในและภายนอกประเทศ

คณะกรรมการบริหาร

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการที่ปรึกษา

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน	นายกำธร เดชสุกฤตร
รศ.วิจิตร วังโน	ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา
ดร.สุรพงษ์ โกสิยะจินดา	นายเกษม จันทระประสงค์
ศาสตราจารย์สมเพียร เกษมทรัพย์	นายกองเอก ปลั่งศักดิ์ ประกาศเกสัช
คุณหญิงประไพศรี พิทักษ์ไพรวรรณ	นายวิโรจน์ ธีรบุญญ์
นางวัชร จิยาศักดิ์	นางสาวนิดา อังศุพันธุ์
นายมนตรี คงตระกูลเทียน	นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ
นายยรรยง ประเทืองวงศ์	นายวรเทพ สุภาดุลย์
ดร.วีระชัย ณ นคร	นายเปรม ณ สงขลา
ดร.ทรงพล สมศรี	ดร.สุวิทย์ ชัยเกียรติยศ
ดร.กิตติ วิฑูรย์วิทย์ลักษณ์	Mr. Robert Dixon
นายสกล มงคลธรรมากุล	รศ.ดร.จรรยา พุคคะเวส
นางพวงพกา คมสัน	นางสาวจรรณี เดส์เน็ช
ภญ.ดร.อาริยา สาริกะภูติ	นายบัญชา ฉันทิลก
นายอภิสิทธิ์ ต้นสกุล	ศศ.ดร.ณ นพชัย ชาญศิลป์
นายฐานันต์ จันทวงศ์	ดร.วิฑูรย์ สิมะโชติ
พลโท ดร.ไชยสิทธิ์ ต้นตยกุล	นายอรอนพ ทองคุ้ม
นายอุดม ฐิตวัฒนะสกุล	

นายกกิตติมศักดิ์ สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ดร.อนันต์ ดาโลดม

คณะกรรมการบริหาร

นายกสมาคมฯ	ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์
อุปนายก	นายวิรัช จันทรมณี
	นางลักขณา นะวิโรจน์
	นางกนกรัตน์ สิทธิพจน์
	นางสาวพรรณนีย์ วิชชาชู
	ดร.เมธินี ศรีวัฒนกุล
	นางเยาวลักษณ์ โสภณสกุลแก้ว
	นายสุรชา สิทธิชัย
	นางสาวพรรณนีย์ วิชชาชู
	นางสุนิสา บุญญะปฎิภาค
	นางปิยนุช นาคะ
	นายไกรสิทธิ์ ไรจนเกษตรชัย

เลขาธิการ

เหรัญญิก

ฝ่ายทะเบียน

สราณีมัยกร

ฝ่ายต่างประเทศ

ฝ่ายประชุม/สัมมนา - วิชาการ

ฝ่ายทัศนศึกษา

กรรมการกลาง

นายสุพล ธนุรักษ์	นางสาวกฤษมล ทองเพ็ง
ดร.เศรษฐพงศ์ เลขาวัฒนะ	รศ.ดร.พัชรียา บุญกอแก้ว
นางสาวอรทัย เอื้อตระกูล	นางมาริสา แสนกุลศิริศักดิ์
นายสุเมศวร์ เสนชู	นายอุดม วิบูลย์จรรยา
นายรัฐพล โพธิ์นิยม	นางสาวมณฑาทิพย์ สิม่า
นายศุภเชษฐ์ บุญประสพ	นายณัฐ กันตรัตน์กุล

ประจำสมาคม

ผู้จัดการสมาคม	นางดวงรัตน์ ศิวสุภะดี
ผู้ช่วยผู้จัดการสมาคม	นางสร้อยดาว วัฒนจากรูเกียรติ
	นางกาญจนา ไชยรักษ์
เจ้าหน้าที่สมาคม	นางนิตยา บุณณวิทย์

สถานที่ติดต่อ สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

ตึกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

บริเวณสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900

โทร. 0-2940-6578 โทรสาร 0-2940-6579

<http://www.hsst.or.th>

ส่งเสริมเกษตรไทย ให้ก้าวไกล อย่างมั่นคง

ปุ๋ยเคมีเป็น "ธาตุอาหารพืช" ไม่ใช่สารพิษ

สมาคมการค้าปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย
THAI FERTILIZER AND AGRICULTURAL SUPPLIES ASSOCIATION

106 ถนนฉิมพลี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทรศัพท์/โทรสาร 0 2448 7616
106 Chimphli Road, Chimphli, Taling Chan, Bangkok 10170 Tel. & Fax : 0 2448 7616 E-mail : thaifertasso@gmail.com

ผลิตภัณฑ์คุณภาพ

ฟอสฟอรัส 9-3-3

ฟอสฟอรัส 6-3-9

ฟิวเจอร์
ฮิวเมต 700

ฟิวเจอร์
ฟอสฟอรัส พลัส

ตราม้าแดง

บริษัท ฟิวเจอร์ ครอป มาร์เก็ตติ้ง จำกัด

97/82 ถนนราษฎร์พัฒนา แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2729-1098

โชว์รูมรถใหม่

โตโยต้า
เกตรา

ศูนย์ซ่อมตัวถังและสี

ศูนย์บริการ

รับเทิร์นและซื้อรถเก่า

ประกันภัย

รถเช่า

Toyota President's Award

รางวัลยอดขายและบริการ ยอดเยี่ยม 4 ปี

บริหารงานโดย นายอนันต์ เกตรา KU.32

อดีตนายกสมาคมนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

สาขา
บางพูน 02-979-6111

สาขา
รังสิต 02-958-1888

สาขา
ลาดหลุมแก้ว 02-150-7888

GWM

Partner Store โชว์รูม
และ ศูนย์บริการแบบครบวงจร

GWM เพรสทิจ ปทุมธานี

ยานยนต์กรรมแห่งใหม่ของจังหวัดปทุมธานี

ศูนย์บริการแบบครบวงจร

พิเศษสุดกับรถยนต์ 3 รุ่น 3 สไลด์

ที่สุดของความล้ำสมัยด้านเทคโนโลยีอัจฉริยะ

ล้อมรอบสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย

เดินทางสะดวก ที่จอดรถกว้าง

บริหารงานโดย นายอนันต์ เกตรา KU.32

อดีตนายกสมาคมนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

PRESTIGE
PATHUMTHANI

02-157-7111

gwm prestige pathumthani

@gwm_prestige

"ออสโมโค้ท & สตาร์เกิล® จี"

ผู้ช่วยที่ดีที่สุดในการดูแลสวนสวย

ออสโมโค้ท

ปุ๋ยเม็ดละลายช้า ที่อุดมไปด้วยธาตุอาหาร
ที่พืชต้องการอย่างครบถ้วน โดยจะค่อยๆ....
“ปลดปล่อยธาตุอาหารอย่างต่อเนื่อง
ให้กับพืช ยาวนาน 3 เดือน”

ออสโมโค้ท
by **ไฮตัส**
ผลิตภัณฑ์คุณภาพ

สตาร์เกิล จี

สารป้องกันกำจัดแมลงชนิดเม็ด
ป้องกันกำจัดแมลงได้มากชนิด เช่น เพลี้ยแป้ง
เพลี้ยอ่อน เพลี้ยหอย เพลี้ยไฟ และมด เป็นต้น
“ใช้ง่าย สะดวก เพียงโรยรอบโคนต้น
หรือผสมกับวัสดุปลูก หรือรองก้นหลุมก่อนปลูก”

ไฮตัส
ผลิตภัณฑ์คุณภาพ

บริษัท ไฮตัส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

อาคารไฮตัส เลขที่ 77 หมู่ 9 เมืองทองธานี ถ.แจ้งวัฒนะ ต.บางพูน อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 02 984 0999 โทรสาร 02 984 0997-8

@SOTUS

www.sotus.co.th

